



Vuosikertomus

2023

Sisällys

Lyhyesti

Vuosi 2023 lukuina	3
Kansallisooppera ja -baletti lyhyesti	4
Areenakiertue, remontti ja juhluvuodet	5
Pääjohtaja Gita Kadambin puheenvuoro	7

Vastuullisuus

Asemamme tuo mukanaan vastuun	9
-------------------------------	---

Vaikuttavuus

Vaikuttamistyö ja taiteen vaikuttavuus	14
Taiteellisen johtajan Thomas de Mallet Burgessin puheenvuoro	17

Ohjelmisto

Ohjelmisto	19
------------	----

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus 2023 ja tilinpäätös 31.12.2023	25
---	----

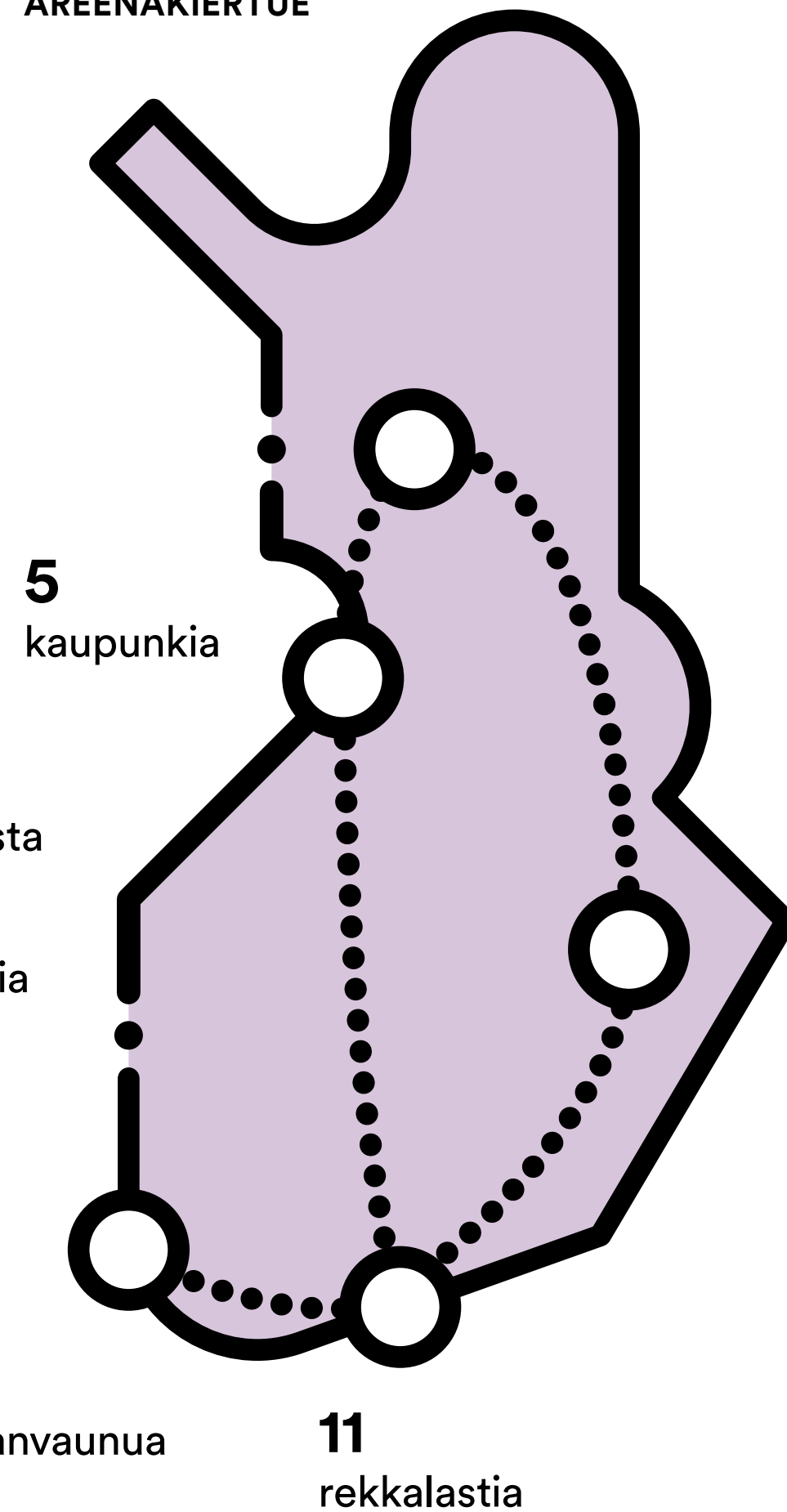
Hallinto ja johto

Hallintoneuvosto	54
Hallitus	55
Johtoryhmä	56

Vuosi 2023 lukuina

Suomen kansallisoopperalla ja -baletilla oli 1,7 miljoonaa yleisökontaktia, kun mukaan lasketaan kaikki kanavat. Järjestimme yli 900 esitystä tai tapahtumaa 49 paikkakunnalla. Olemme kaikkien suomalaisten taidelaitos.

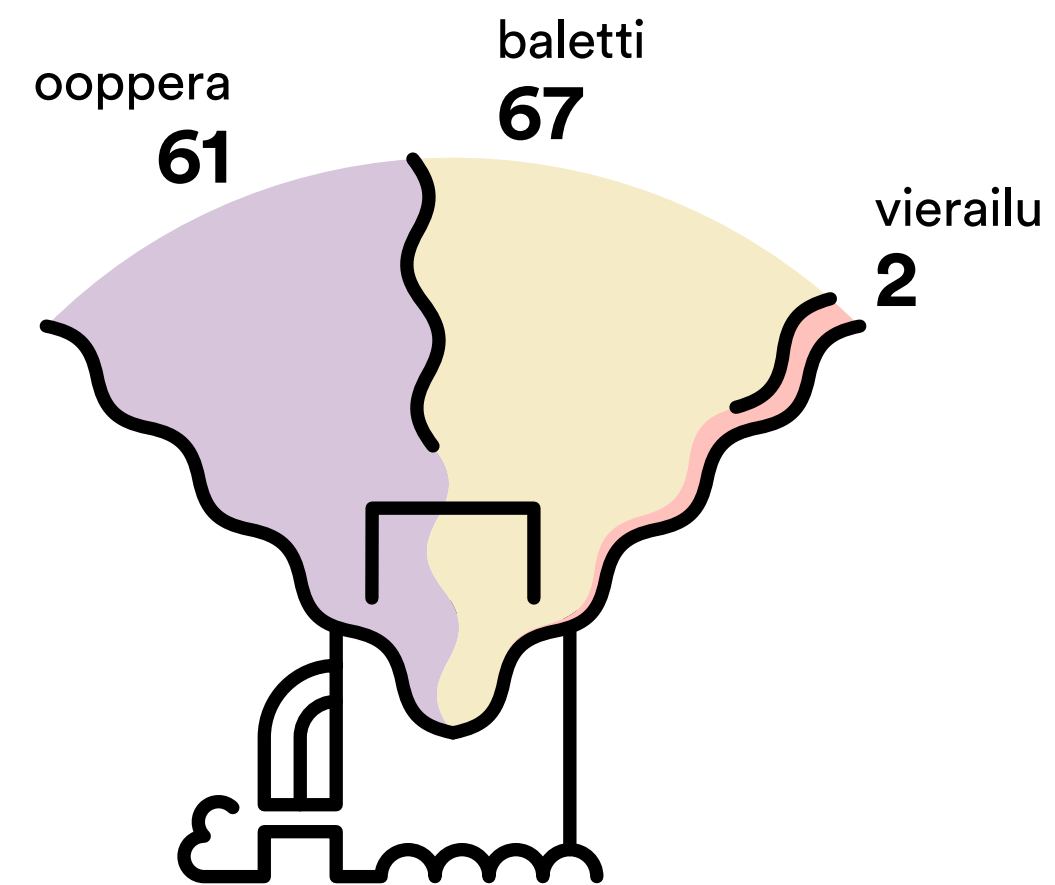
AREENAKIERTUE



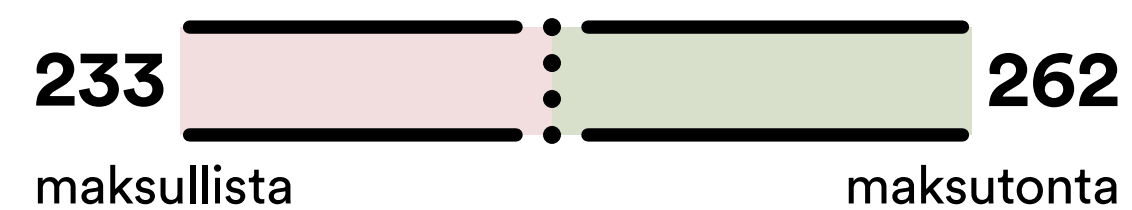
22 000 katsojaa, joista
70 % ensikertalaisia

270 työntekijää, joista
175 esiintyjää

MAKSULLISET ESITYKSET PÄÄNÄYTTÄMÖLLÄ



KAIKKI ESITYKSET YHTEENSÄ



HENKILÖSTÖ JA TOIMINTA

542
KUUKAUSIPALKKAISTA
TYÖNTEKIJÄÄ

34
KANSALLISUUTTA

89 %
TÄYTTÖASTE

238 886
KATSOJAA

1,7
MILJOONAA
YLEISÖKONTAKTIA

REMONTTI



2 000
uutta ledvalaisinta

80 km
tietokoneverkko-
kaapelia

7 km
viemäriputkea

47
remontoitua
kylpyhuonetta

Kansallisooppera ja -baletti lyhyesti

Elämyksiä kautta Suomen

Kansallisena kulttuurilaitoksena Suomen kansallisoopperan ja -baletin päätehtävä on tarjota korkealaatuisia ja koskettavia ooppera- ja baletti-elämyksiä erilaisille yleisö- ja ikäryhmille kautta koko Suomen. Meidän tulee ja me haluamme kehittää ja uudistaa oman alamme perinnettä ja osaamista.

Luovuudella ja osaamisella tähtäämme taiteen huipulle. Haluamme olla kansallinen ylpeydenaihe ja saavuttaa myös kansainvälisesti merkittävän aseman niin baletti- ja oopperataiteen kuin muunkin toimintamme suhteen. Kannamme myös monipuolisesti yhteiskunnallista vastuutamme.

Oopperan ja Baletin keskiä arvoja ovat korkea taiteellinen taso, yhteistyö ja vastuullisuus. Pyrimme mahdollisimman suureen tehokkuuteen kaikessa toiminnassamme.

Strategiamme on tavoittaa nykyistä laajempi yleisöpohja eli uutta yleisöä eri väestöryhmistä niin Oopperatalossa, vierailuilla kuin digitaalisesti. Ohjelmistomme on ajankohtaista, merkityksellistä ja elämyksellistä. Uskomme osallisuuteen, osallistamiseen, sitouttamiseen sekä yhdessä tekemiseen.

Vuosi 2023: Areenakiertue, remontti ja juhluvuodet

Juhlien värittävä vuosi

Vuoden 2023 kokokohtaksi nousi suuren suosion saanut *Oopperan ja Baletin areenakiertue*, joka vieraili viidellä paikkakunnalla ympäri Suomen: Oulussa, Rovaniemellä, Joensuussa ja Turussa sekä Helsingin jäähallissa. Kaupunkien suurimmilla areenoilla esitettiin oopperan ja baletin parhaimpia paloja ja yleisön suosikkeja. Kiertueen musiikista vastasivat Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro.

Kiertue oli menestys. Esitykset keräsivät yhteensä reilut 22 000 katsojaa, joista yli 70 prosenttia oli Kansallisoopperan ja -baletin yleisönä ensikertalaisia. Areenakiertueemme palkittiin Vuoden tapahtumana musiikki- ja media-alan ammattilaisille suunnatussa Music x Median Industry Awards -gaalassa lokakuussa Tampereella. Lisäksi kiertueelle myönnettiin joulukuussa opetus- ja kulttuuriministeriön Suomi-palkinto-kunniakirja.

>>



Oopperan ja Baletin areenakiertueen ohjelmaa harjoiteltiin Helsinki Airport Studiosin tiloissa Vantaalla. Etualalla venyttelemässä 1. solistitanssija Alfio Drago.

”

”Upea esitys Oulussa 6.5.! Kiitos kaikille kiertueelle osallistuneille upeasta elämyksestä. Kyyneleitä ja kylmiä väreitä aiheuttava kokonaisuus. Toivottavasti näitä tulee lisää!”

”Kävin katsomassa oopperan ja baletin areenakiertueen esityksen Rovaniemellä ja kokemus oli mitä mahtavin! Ensinnäkin jo se, että pääsi kokemaan tällaista omalla paikkakunnalla oli mahtavaa. Lisäksi koko konsepti oli loistavasti toteutettu.”

”Loistava Oopperabalettikiertue teillä. Olin katsomassa Joensuussa elämäni ensimmäistä kertaa (ikä 49 v.) balettia ja oopperaa. Ihastuin ja pitää tulla Helsinkiin ehdottomasti katsomaan lisää.”

<<

Oopperatalon valmistumisesta Töölönlahdelle tuli marraskuussa kuluneeksi 30 vuotta. Valtion toimiloista vastaavan Senaatti-kiinteistöjen kanssa kesällä 2023 toteutettu mittava remontti ajoittui osittain areenakiertueen kanssa päällekkäin. Rakennuksessa päivitettiin näyttämö- ja talotekniikkaa sekä tehtiin putkistosaneeraus ja uusittiin 47 pukuhuoneiden pesutilaa. Koko talon energiatehokkuus parani merkittävästi, kun päänäyttämön sekä aula- ja lämpiötilojen valaisimia entisöitiin ja päivitettiin led-aikaan.

Yleisötyö, jota olemme tehneet jo 30 vuotta, on tärkeä osa toimintaamme. Tavoitteenamme on tehdä oopperan ja baletin maailmaa tutuksi ja kannustaa eri-ikäisiä oman taiteellisen toiminnan ja ilmaisun pariin. Tarjoamme maksuttomia esityksiä ja osallistavaa taiteellista toimintaa niin Oopperatalossa kuin ympäri Suomen. Vuonna 2023 vierailimme 47 paikkakunnalla ja tavoitimme yhteensä lähes 45 000 katsojaa ja osallistujaa.

Upea orkesterimme vietti 60-vuotisjuhlavuottaan. Suomen kansallisoopperan orkesteri on kokoonpanoltaan Suomen suurin orkesteri, jonka 111 muusikkoa edustavat 15 kansallisuutta. Ooppera- ja balettiesitysten ohella orkesteri soittaa säännöllisesti myös omia konsertteja.

Nuoret kyvyt esiin

Vuonna 2013 perustettu Suomen kansallisbaletin nuorisoryhmä täytti 10 vuotta. Jane ja Aatos Erkon säätiön tuella perustettuun ryhmään haetaan vuosittain uusia nuoria tanssijoita koetanssien perusteella. Vuoden 2023 lopussa ryhmään kuului 13 tanssijaa sekä lisäksi kolme kansainvälisessä opiskelijavaihdossa olevaa tanssijaa. Nuorisoryhmässä tanssijat saavat arvokasta esiintymiskokemusta ja työrutiinia alkavalle uralleen niin ryhmän omista tuotannoista kuin päänäyttämöllä ja vierailuilla yhdessä Kansallisbaletin muiden tanssijoiden kanssa.

Kansallisoopperan ja Louise ja Göran Ehrnroothin säätiön syksyllä 2022 julkistaman Nuorten laulajien ohjelman ensimmäisiksi laulajiksi valittiin maaliskuussa 2023 hakemusten ja koelaulujen perusteella sopraanot Iris Candelaria ja Elisaveta Rimkevitch. Heidät kiinnitettiin Kansallisoopperaan kaudeksi 2023–2024 määräaikaisen solistiharjoittelijan sopimuksella. Ohjelman haku keräsi suurta kiinnostusta paitsi Suomessa myös kansainvälisesti. Ohjelmaan haki 372 laulajaa, joista 70 oli Suomesta ja muut ympäri maailmaa, suurimpana maana Yhdysvallat. Hakijalta edellytettiin useamman vuoden ammattitason lauluopintoja ja esiintymiskokemusta.

Oopperaa ja nykysirkusta yhdistelevä, Jere Erkkilän ohjaama CircOpera 2.0 sai Ylen Kulttuurigaalassa Vuoden taide-elämys-palkinnon, josta äänestivät 8.-luokkalaiset Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelman kautta.



30
VUOTTA
OOPPERATALON
VALMISTUMISESTA

30
VUOTTA
YLEISÖTYÖTÄ

60
-VUOTIAS
ORKESTERI

10
-VUOTIAS
NUORISORYHMÄ

Suomen kansallisbaletin nuorisoryhmässä työskentelee reilut kymmenen nuorta tanssijaa. Nuorisoryhmässä balettiopinnoistaan juuri valmistuneet tanssijat saavat arvokasta esiintymiskokemusta ja työrutiinia alkavalle uralleen.

Pääjohtaja Gita Kadambin puheenvuoro

Kulttuurin ja taiteen merkitys yhteiskunnassa korostuu haastavina aikoina

Vuodelle 2023 osui monta juhlan aihetta: syksyä värittivät orkesterin 60-vuotis- ja yleisötyön ja Oopperatalon 30-vuotisjuhlat. Kyseessä oli oikea turbovuosi! Aihetta iloon antoi myös elämän normalisoituminen koronan aiheuttamien poikkeusolojen jälkeen. Yleisö on löytänyt sankoin joukoin takaisin esityksiin, ja paluu normaaliin on näyttäytynyt työkuorman tasaantumisenä.

Strategiset tavoitteemme kuten yleisöpohjan laajentaminen, yleisön tavoittaminen, merkityksellinen ohjelmisto ja vastuullisuus ovat toteutuneet hienosti. Asiakastyytyväisyys on ollut korkealla, uutta yleisöä on tavoitettu hyvin ja yleisötyötä tehty laajasti. Esimerkiksi Jane ja Aatos Erkon säätien tuella toteutettavia Balettienergiaa lapsille -työpajoja järjestettiin yleisötyön juhluvuoden kunniaksi eri puolilla Suomea. Merkittävää on myös Nuorten laulajien ohjelman käynnistyminen: Louise ja Göran Ehrnroothin säätien tuella toteutettava kolmivuotinen ohjelma tuo tuotantoihimme mukaan uusia, lahjakkaita laulajia.

>>



<<

Vuoteen 2023 on mahtunut lukuisia hienoja tuotantoja, joista kenties mieleenpainuvin oli Verdin *Messa da Requiem*: jättimäinen oopperan ja baletin yhteisponnistus, joka hurmasi yleisön. Näytökset olivat pitkälti loppuunmyytyjä, ja moni olisi halunnut nähdä vaikuttavan esityksen vielä toisen tai kolmannenkin kerran.

Poikkeuksellisen vuodesta teki Oopperatalon peruskorjaus, jonka vuoksi talo oli suljettuna touko-elokuun. Tuona aikana unohtumattomia hetkiä niin yleisölle kuin henkilöstöllemme tarjosi historiallinen *Oopperan ja Baletin areenakiertue*, joka viihdytti ihmisiä ympäri maan. Kiertue oli huikea ponnistus, joka toteutettiin yhteisvoimin täysillä. Tämä onnistuminen kertoo siitä, että meillä taivutaan monenlaiseen, vieläpä raskaiden koronavuosien jälkeen. Ihmiset kokivat yhdessä kiertämisen arvokkaaksi, ja se nosti yhteishenkeä yli osastorajojen. Olen ylpeä osaavasta, sitoutuneesta henkilökunnastamme.

Talouden osalta vuosi 2023 oli vaikea. Oopperatalon remontin, senaikaisen esitystauon ja kalliin areenakiertueen vuoksi vuoden taloustilanne oli alijäämäinen. Lisäksi vuoden aikana makset-



< Oopperatalon remontissa uudistettiin muun muassa päänäyttämön näyttämömekaniikkaa, orkesterinostinta ja näyttämötornia.

↳ Oopperan ja Baletin areenakiertue oli valtavan iso yhteisponnistus, johon osallistui 270 työntekijää eri osastoilta.

tavaksemme tuli 2,3 miljoonan euron lisälasku, joka johtui indeksikorotuksista taiteilijoiden lisäeläkkeisiin. Taloustilanteemme taustalla ovat myös yli kymmenen vuoden ajalta saamatta jääneet indeksikorotukset.

Vuoden 2023 alussa voimaan tullut kansallisten taidelaitosten rahoituslaki olikin merkittävä uudistus, ja vuonna 2024 maksettavat indeksikorotukset tulevat kreivin aikaan. Pitkäjänteinen julkinen rahoitus on meille hyvin tärkeää ja turvaa toimintaamme tulevaisuuteen. Samaan aikaan tulevaisuus on täynnä kysymyksiä, sillä julkisudessa on jo käyty keskustelua massiivisista säästötoimista, jotka koskettaisivat myös taide- ja kulttuurialaa. Meidän näkökulmastamme kansallisilta taidelaitoksilta leikkaaminen tulevina vuosina ei olisi oikeudenmukaista – olemmehan vasta nyt pääsemässä indeksikorotusten piiriin.

Indeksikorotuksista huolimatta joudumme edelleen tekemään tiukkoja säästöjä vuodelle 2024. Vaikeita leikkauksia asiantuntijamenoihin ja muihin välttämättömiin kuluihin on jo tehtykin.

Vuosi on pitänyt sisällään lukuisia arvokkaita kohtaamisia ja keskusteluja. Eduskuntaryhmistä tapasimme Vasemmistoliiton, Perussuomalaisten, Sosialidemokraattien ja Kristillisdemokraattien ryhmät, ja kuntasopimusten osalta olemme tehneet hyvää yhteistyötä Vantaan kaupungin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan sekä Kauniaisen kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimen johtoryhmän kanssa. Tärkeä vaikuttamisen paikka oli myös instituutioiden äänen tuominen kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun.

Aktiivinen dialogi päättäjien kanssa on erityisen tärkeää, kun elämme haastavia aikoja. Heikon taloustilanteen, polarisaation ja epävakauden keskellä toiveeni on, että päättäjät ymmärtäisivät kulttuurin ja taiteen yhteiskunnallisen merkityksen – kyseessä on yhteen kokoava ja yhtenäistävä voima, jonka merkitys etenkin näinä aikoina on valtavan suuri. Sillä ylläpidetään ja kehitetään kansalaisten resilienssiä ja kriisinkestävyyttä. Tämä menetetään, ellei kulttuuri saa sitä tukea ja arvostusta, jota se on tähän asti saanut.

Asemamme tuo mukanaan vastuun

Kansallisoopperan ja -baletin vuoteen 2025 ulottuvassa strategiassa yksi neljästä määritellystä arvosta on vastuullisuus. Toimintamme olennaiset näkökohdat ovat taloudellinen ja taiteellinen vastuu yhteiskunnalle, vastuu henkilöstöstä sekä ympäristövastuu. Vastuullisuustyötä ohjaavat strategiamme tavoitteet ja mittarit.



<<

Taiteellinen vastuu

Suomen ainoana ammattimaisena ooppera- ja balettitalona palvelemme koko ympäröivää yhteiskuntaa tarjoamalla korkealaatuisia ooppera- ja balettielämyksiä eri yleisö- ja ikäryhmille kaikkialla Suomessa.

Areenakiertueen yhteydessä kiertuepaikkakunnilla toteutettiin myös laajasti Oopperan ja Baletin yleisötyön ohjelmistoa, kuten vauvojen taide-tuokioita, tanssityöpajoja koululaisille sekä minioopperaa lapsille.

Keskitymme entistä enemmän siihen, että esityksemme heijastelevat tämän päivän arvoja ja puhuttelevat eri ikäluokkia ja eri taustoista tulevia ihmisiä. Vuodelta 2023 hyvä esimerkki on nykyooppera *Denis & Katya*, joka kertoo teini-ikäisen parin hätkähdyttävän tositarinan: he suoratoistivat elämänsä viimeiset päivät.

Otamme toiminnassamme huomioon erityisryhmien tarpeet. Asiakas- ja aulapalvelun henkilökuntaa perehdytettiin esteettömyyteen ja saavutettavuuteen sekä koulutettiin kohtaamaan asiakkaita, joilla on esimerkiksi aisti- tai liikuntarajoite.

Toteutimme esteettömyys- ja saavutettavuuskyselyn, johon vastasi yli 2 200 henkilöä Kansallisoopperan ja -baletin uutiskirjetilaaajista ja kanta-asiakkaista sekä Kynnys ry:n ja Invalidiliiton uutiskirjetilaaajista. Kyselyn perusteella tunnistimme kolme kehityskohdetta, joiden toteuttaminen on jo käynnissä: esteettömien katsomopaikkojen ostomahdollisuus verkkokaupasta, esteettömyydestä ja apuvälineistä tiedottaminen sekä ravintolapalveluiden ja väliaikatarjoiluiden kehittäminen.

>>



Alle kouluikäisille suunnattuja miniooppera Taikahuilun (kuvassa) ja miniooppera Carmenin esityksiä kävi vuoden aikana katsomassa yhteensä 6 373 ihmistä Oopperatalossa ja sen ulkopuolella.



SONJA LIPPONEN

Yleisötyön tuottaja

Taide kuuluu kaikille

”Vastuullani ovat yleisötyön balettiin liittyvät tuotannot. Tuottaja vastaa kokonaisuudesta, jolloin muut tuotannon ammattilaiset pääsevät loistamaan siinä, missä he ovat huippuja. Minulle on tärkeää, että tuotannoissani työskentelevät ihmiset kokevat olevansa arvostettuja ja heillä on hyvä olla.

Yleisötyö tuottaa erilaisille yleisöille inspiroivaa ja kehittävää sisältöä sekä tekee taiteesta saavutettavampaa. Se lisää kulttuurin merkitystä ja kasvattaa uusia yleisösukupolvia. Henkilökohtainen yhteys taiteeseen myös syventää sen kokemista.

Olen monta kertaa saanut todistaa, kuinka innostuksen timantit syttyvät myös sellaisten lasten ja nuorten silmiin, jotka suhtautuvat työpajaan aluksi epäillen.”

[Lue lisää Sonjan työstä Stage24-palvelussamme](#)

<<

Kansallisooppera ja -baletti on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön moninaisuutta edistävissä toimenpideohjelmassa. Edistämme kulttuurista moninaisuutta ja yhdenvertaisuutta toimenpiteillä, jotka ovat joko jatkuvaa tekemistä tai ajoitettu toteutettavaksi vuosina 2023–2025:

- Sisällytämme kulttuurisen moninaisuuden kehitystyöhömmme.
- Kehitämme linjaukset taiteellisten sisältöjen moninaisuuden edistämiseksi, esim. representaatiolinjauksen käyttöönotto.
- Toteutamme säännöllisesti moninaisuuskoulutuksia henkilökunnalle sekä ylläpidämme avointa moninaisuuskeskustelua.
- Huomioimme kulttuurisen moninaisuuden rekrytoinneissa.
- Kehitämme vuonna 2021 perustettua moninaisuusfoorumia säännölliseksi toimintamuodoksi.
- Hyödynnämme moninaisuustyöskentelyn verkostoja kotimaassa ja Opera Europa -järjestössä.

Julkaisimme toimenpideohjelman mukaisen representaatio-ohjeistuksen maaliskuussa 2023. Ohjeistuksen tavoitteena on luoda Oopperalle ja Baletille yhdenmukainen toimintamalli ja aikataulu esitettävissä teoksissa olevien ilmiöiden tunnistamiseen ja käsittelyyn. Representaatio-ohjeistus on osa Oopperan ja Baletin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

>>



“Kun teoksen tarina sijoittuu vieraaseen kulttuuriin, on vaikeaa välttää toisintamasta kulttuurisia ja etnisiä stereotyyppioita. Madama Butterfly ei ole poikkeus, ja oopperan yhteydessä tuodaankin usein esiin sen kiistatta sisältämä orientalismi. Oopperaa voi kuitenkin katsoa toisenlaisestakin näkökulmasta: Madama Butterfly ei sekoita Itä-Aasian maita keskenään tai sisällä avointa etnisyyteen tai kulttuuriin kohdistuvaa pilkkaa. Teoksen viehätysvoima kumpuaakin merkittävästi muokatusta libretosta ja oopperan musiikillisesta ilmaisusta, joka kurkottaa näytelmän sisältämän tyyppillisen orientalismin yli.”

Lainaus pianisti, musiikkitieteilijä Kumi Shimozakin artikkelista Madama Butterfly: japanilainen näkökulma

[Lue koko Madama Butterfly -artikkeli Stage24-palvelussamme](#)



MIKKO HANNUKSELA

Tallenne- ja tapahtumatuottaja

Monisyinen koneisto

”Jotta oopperaa ja balettia voidaan tuoda joka kotiin Stage24-suoratoistojen, televisiointien ja radiointien muodossa, pitää monisyinen koneisto saada loksautamaan yhteen saumattomasti. Tuottajana minä toimin linkkinä eri tahojen välillä.

Tavallinen työpäiväni sisältää paljon neuvottelua: mitä suoratoistetaan, millaisilla sopimuksilla ja mitä tekijänoikeuksista ja mediasopimuksista pitää ottaa huomioon.

Työssäni tarvitaan organisointitaitoja, kylmiä hermoja ja sosiaalista kykyä toimia erilaisten ihmisten kanssa. Esiintyvä taiteilija, lähetyksen ohjaaja ja katsoja näkevät tilanteen kaikki omalta kantiltaan. Lähetyksestä pitää saada paras mahdollinen ilman, että mikään tahoista kokee joutuneensa tinkimään toiveistaan.

Parasta työssäni on se, että saan olla mukana uusien asioiden tekemisessä. Kanavat kehittyvät ja niiden myötä näkyvyytemme lisääntyy.”

[Lue lisää Mikon työstä Stage24-palvelussamme](#)

<<

Ympäristövastuu

Oopperan ja Baletin ensimmäinen hiilijalanjälki-laskelma ja -raportti valmistui vuonna 2021 (perustuen vuoden 2019 tietoihin). Lisäksi olemme laskeneet vuosina 2021–2023 viiden toteutetun lavastuksen hiilikuorman, jotta tunnistamme päästölähteitä entistä paremmin.

Oman toimintamme suurimmat päästöt yleisön liikkuminen pois lukien aiheutuvat ostetuista tuotteista ja palveluista (58 %), toiseksi suurimmat tuotantohyödykkeistä (15 %). Lavastuksessa suurin osa päästöistä muodostuu metallituotteiden hankinnasta ja käytöstä, näyttämöllä elektroniikasta ja puvustuksessa kangas- ja tekstiilihankinnoista.

Kierrätämme ja käytämme uudelleen niin lavasteita, pukuja kuin muuta tarpeistoa. Balettioppilaitoksen jouluesityksen, *Prinsessa Ruususen*, lavasteet toteutettiin talon työpajoilla hyödyntäen aiemmin ohjelmistossa olleiden teosten lavaste-elementtejä. Vuonna 2024 valmistuu uusi kierrätysaiheinen koululaisooppera, jossa suurin osa materiaaleista on uusiokäytössä olevaa muovi-, metalli- ja puutavaraa sekä vaatteita.

Oopperatalon remontin yhteydessä uusittiin päänäyttämön sekä lämpiö- ja aulatilojen yleisvalaistus ja niiden ohjauksjärjestelmä palvelemaan paremmin esitystoimintaa ja rakennuksen käyttöä. Vanhat 1990-luvun valaisimet vaihdettiin led-valaisimiksi ja alkuperäisiä arvovalaisimia entisöitiin. Lisäksi lämpiö- ja aulaloissa parannettiin suurten ikkunapintojen lämmitystä/jäähdytystä sekä äänentoisto- ja kaiutinjärjestelmää, lisättiin opasteita ja uudistettiin pintoja.

>>



Kansallisoopperalla ja -baletilla on ollut Ekokompassi-ympäristösertifikaatti vuodesta 2011 lähtien.

[Lue lisää Oopperatalon vastuullisuustyöstä verkkosivuiltamme](#)

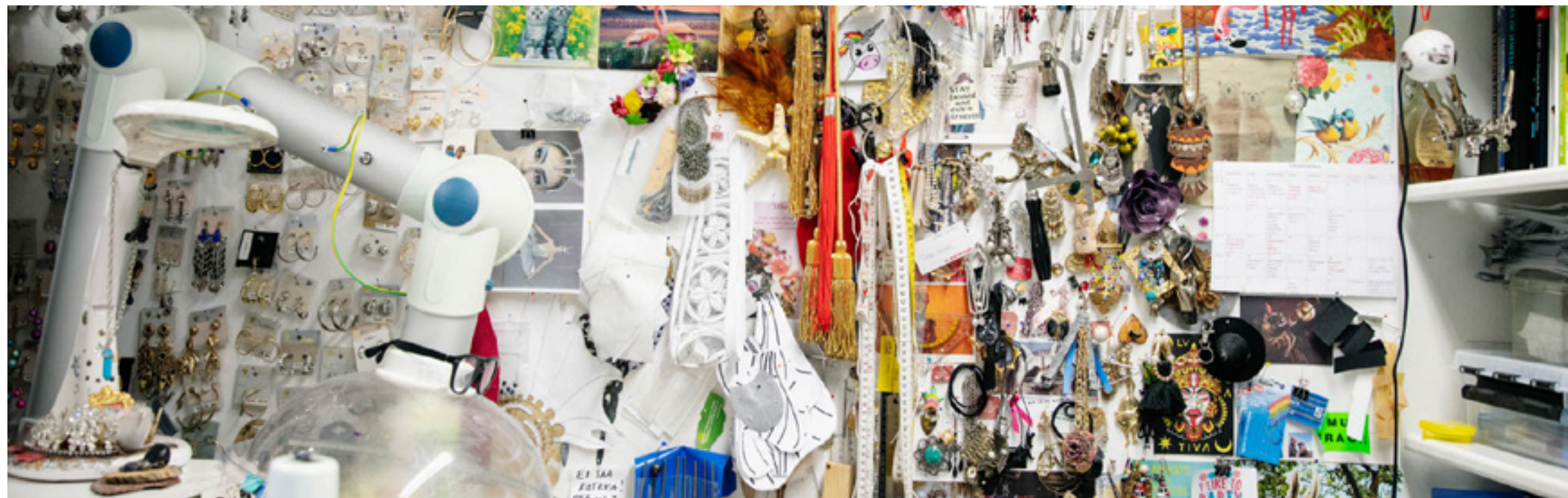
Työasut toiveiden mukaan

Vuonna 2023 asiakas- ja aulapalvelun työntekijät saivat uudet työasut. Suunnittelussa kuunneltiin käyttäjien toiveita ja painotettiin muun muassa eettisyyttä, ekologisuutta, inklusiivisuutta, käytännöllisyyttä ja kustannustehokkuutta.

Asujen valmistaja on kotimainen työvaateyritys Telakka. Oopperatalossa aulavahtimestarinakin työskennellyt vaatesuunnittelija Paula Talja on puolestaan Oopperalle ja Baletille räätälöidyn mustavalkoisen vaate-elementin takana.

Uusilla työvaatteilla pyritään myös edistämään yhdenvertaisuutta. Työntekijät voivat valita erilaisista vaateyksiköistä itselleen sopivimman yhdistelmän oman identiteettinsä mukaisesti.

Kuvassa aulapalvelun työntekijät Venla Kling ja Mark-Krister Haav esittelevät muutamia uusista työvaatteista.



Kierrätämme ja käytämme uudelleen niin lavasteita, pukuja kuin muuta tarpeistoa.

<<

Henkilöstövastuu

Luomme hyvän ja innostavan työpaikan kaikille ammattiryhmille toimimalla tasapuolisesti, avoimesti ja oikeudenmukaisesti sekä tarjoamalla mahdollisuuksia jatkuvaan kehittymiseen ja tukemalla henkilöstön työhyvinvointia ja -turvallisuutta sekä työkykyä. Tarjoamme työtä myös ei-kotimaisia kieliä puhuville ammattilaisille.

Kansallisoopperassa ja -baletissa on noin 542 kuukausipalkkaista työntekijää. Heistä 136 on ulkomaalaisia, ja he edustavat 34 kansallisuutta. Ammattinimikkeitä on yli sata. Joukossa on monia käsityöläisammattajeja, ja joillekin työntekijöistä Kansallisooppera on ainoa paikka Suomessa, jossa he voivat tehdä omaa osaamistaan vastaavaa työtä.

Työkielenä käytetään suomen lisäksi englantia eikä suomen kielen osaaminen ole edellytys. Työntekijät edustavat eri ikäryhmiä (19–66 vuotta), ja noin puolet on naisia ja puolet miehiä. Johtoryhmässä on neljä naista ja kolme miestä.

Lokakuussa tehdyn työilmapiiritutkimuksen vastausprosentti oli yli 70. Kyselyssä arvioitiin

omaa työtä, työyhteisöä, esihenkilötyötä ja johtamista sekä annettiin yleisarvosana Oopperan ja Baletin toiminnasta. Lisäksi kysyttiin epäasiallisen käytöksen tai seksuaalisen häirinnän kokemuksista. Kyselyn tulokset olivat parantuneet edellisestä mittauksesta (2021) kaikilla osa-alueilla.

Taloudellinen vastuu

Julkinen rahoitus velvoittaa meitä jatkuvasti tehostamaan toimintaamme ja kasvattamaan omaa rahoitusosuuttamme. Myös sijoitustoiminnan on oltava vastuullista. Tulevien vuosien suunnitelmissa talous on tärkeä näkökulma.

Taloudellista taakkaamme kasvatti vuoden 2023 aikana Oopperatalon sulkenut remontti, jonka vuoksi lipputuloja jäi saamatta. Lisäksi maksettavaksi tulivat odotettua suuremmat taiteilijoiden lisäeläkkeiden indeksikorotukset. Oopperalle ja Baletille ei ole annettu indeksikorotuksia yli 10 vuoteen, mutta tilanteeseen tulee muutos vuonna 2024.



ARTO HOSIO, oopperalaulaja
JOONAS ORRAIN, oopperalaulaja

Boksikaverit voimavarana

Oopperalaulajien pukuhuoneissa eli bokseissa majailee kussakin kolmesta viiteen laulajaa. Niissä vaihdetaan roolivaatteet, tehdään esitysmaskit, avataan ääni ja odotellaan omaa vuoroa näyttämölle.

Boksi on rauhallinen tila, jossa voi olla oma itsensä. ”Töitä enemmän puhutaan siitä kaikesta muusta, mikä vaikuttaa lauluun. Eli koko elämästä”, kertoo Joonas Orrain, joka jakaa boksien Arto Hosion ja kahden muun baritonin kanssa.

Töitä tehdään iltaisin ja viikonloppuisin, kun muut ovat vapaalla. Oopperatalon ulkopuolisia suhteita pitää vaalia erikseen, mutta työkavereista tulee tärkeitä kuin varkain. ”Näemme jo kavereiden silmistä, millä tuulella kukakin tänään on”, Arto kertoo. ”Ja kun on kivaa boksissa, hyvä fiilis välittyy myös lavalla”, Joonas summaa.

[Lue Arton ja Joonaksen koko haastattelu Stage24-palvelussamme](#)

542

KUUKAUSIPALKKAISTA
TYÖNTEKIJÄÄ

136

ULKOMAALAISTA

34

KANSALLISUUTTA

Vaikuttamistyö ja taiteen vaikuttavuus

Elämyksiä ajasta ja paikasta riippumatta

918
ESITYSTÄ/TAPAHTUMAA/
TYÖPAJAA

249 491
KATSOJAA/KÄVIJÄÄ/
OSALLISTUJAA

49
PAIKKAKUNTAA

Oopperan ja Baletin areenakiertueen yleisöä Ouluhallissa 6.5.2023.

YLEISÖT

**238 886**

KATSOJAA ESITYKSISSÄ

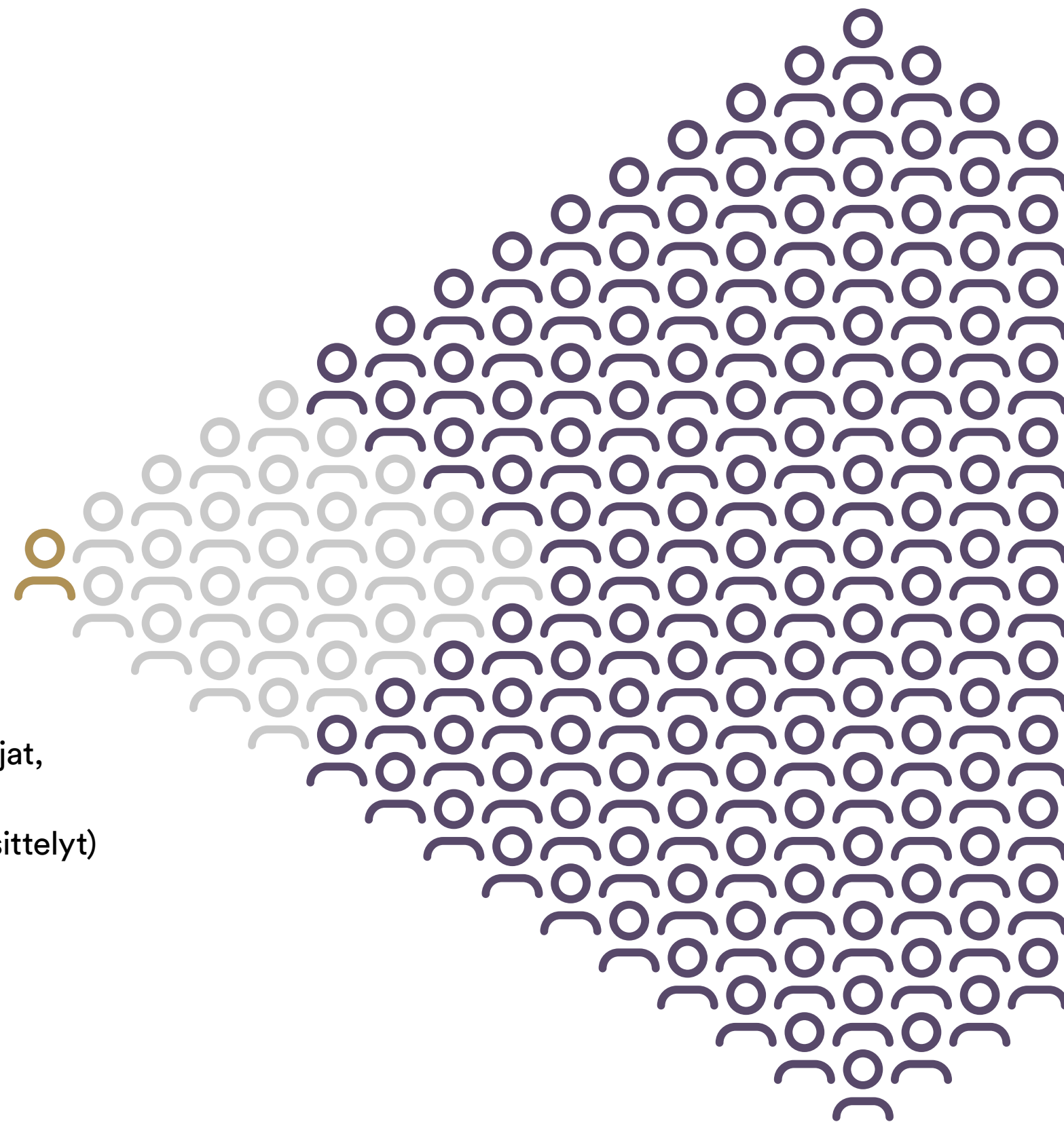
**10 605**

OSALLISTUJAA

(Yleisötyön projektit ja työpajat,
opastetut talokierrokset,
ennakkokeskustelut ja teosesittelyt)**1,5 milj.**

DIGITAALISTA YLEISÖKONTAKTIA

(Stage24-sisällöt, radio ja tv)



<<

Vaikuttamistyö ja taiteen vaikuttavuus

Vuoden 2023 aikana arki normalisoitui myös sidosryhmätyön osalta. Vaikuttamisen tähtäin on pitkällä tulevaisuudessa. Pyrimme tukemaan poliitikkoja ja päätöksentekijöitä heidän työssään ja tuomaan esiin Kansallisoopperan ja -baletin vaikuttavuutta. Vuoden aikana Kansallisoopperassa vieraili neljä eduskuntaryhmää: Vasemmistoliitto, Perussuomalaiset, Sosialidemokraatit ja Kristillisdemokraatit. Taide- ja kulttuuripolitiikan, työllisyyden sekä verotulojen ohella tärkeitä näkökulmia ovat kansakunnan turvallisuus ja yhteenkuuluvuus, joita taide osaltaan tukee ja rakentaa.

Tärkeä vaikuttavuuden osa-alue on myös taiteen kautta tehtävä kasvatustyö, joka täydentää hienolla tavalla päiväkodeissa ja kouluissa tehtävää pedagogista työtä. Kohtaamme vuosittain kymmeniä tuhansia lapsia ja nuoria erityisesti pääkaupunki-seudulla, mutta myös muualla Suomessa.

Palaute on tärkeää toimintamme kehittämiseksi, ja se on arvokasta myös sidosryhmien ja rahoittajien näkökulmasta. Myös lapsilta ja nuorilta pyydetään aina palautetta ja sitä saadaan. Päiväkotikäisiltä palaute tulee piirustuksina, ja ne ovat usein oivaltavia.

Elämyksiä ajasta ja paikasta riippumatta

Julkisesti rahoitetun taidelaitoksen tulee olla kaikille saavutettava. Kansallisoopperan ja -baletin tavoittavuus onkin erittäin hyvä. Vuonna 2023 esityksiimme, tapahtumiimme ja työpajoihimme osallistui 249 491 henkilöä, ja digitaaliset sisällöt Stage24-palvelussa tavoittivat lähes 1,5 miljoonaa käyttäjää. Kenellä tahansa on mahdollisuus päästä nauttimaan ooppera- ja balettielämyksistä Stage24:n kautta.

Visuaalisesti häikäisevä *Turandot* suoratoistettiin maailmanlaajuisesti helmikuussa 2023 Stage24-palvelussa sekä kansainvälisellä OperaVision-kanavalla, jonka lähetystä seurasi lähes 400 000 katsojaa.

Ooppera- ja balettitaiteessa kansainvälisyys on tärkeää. Kansallisoopperan palkkalistoilla on 34 kansallisuutta, ja monia teoksiamme on esitetty maailmalla. Esimerkiksi *Jekyll & Hyde* -balettia esitettiin lokakuussa Kansas City Balletissa ja *Innocence*-ooppera, jossa Kansallisooppera on yhtenä tuottajana, nähtiin syksyllä 2023 Amsterdamissa. Tulevaisuudessa *Innocence* nähdään San Franciscon oopperassa ja New Yorkin Metropolitanissa.

>>

<<

Pitkäaikaista yhteistyötä

Vuonna 2023 käynnistyi uusi viisivuotinen yhteistyökausi Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa. Kaupunkien kanssa tehtävän yhteistyön keskiössä ovat lapset ja nuoret, joille toimintaa järjestettiin laajamittaisesti ympäri vuoden.

Yksityislahjoitus- ja säätiökentällä pyrkimyksenämme on muodostaa kumppanuuksia ja löytää yhteisiä mielenkiinnon kohteita, joissa molempien osapuolten arvot ja strategiset tavoitteet kohtaavat. Näin voimme edistää laulu- ja tanssitaidetta yhdessä.

Nuorten laulajien ohjelma oli varainhankinnan merkittävimpiä saavutuksia vuonna 2023. Ohjelman perustamiskumppanina toimii Louise ja Göran Ehrnroothin säätiö. Sopraanot Iris Candelaria ja Elisaveta Rimkevitch ovat ensimmäiset ohjelmaan valitut. Toivomme, että tämä toiminnan malli juurtuu pitkäaikaiseksi tavaksi työllistää nuoria ammattiin valmistuneita laulajia ja tukea heitä uransa alkuvaiheessa.

Muita tärkeitä hankkeita vuonna 2023 olivat Suomen kansallisbaletin nuorisoryhmä ja Balettienergiaa lapsille -hanke, jotka toimivat Jane ja Aatos Erkon säätiön tuella.

Balettienergiaa lapsille liikutti 1.-luokkalaisia ympäri Suomen. Tavoitteena on kannustaa liikunnalliseen elämään ja tehdä balettia tunnetuksi koko maassa. Ohjelmaan kuuluu tanssijoiden esityksen ohella osallistava työpaja, jossa lapset pääsevät tutustumaan baletin maailmaan harjoittelemalla muun muassa tasapainoa, piruetteja ja nuken nostamista. Työpajoja järjestettiin vuonna 2023 yhteensä 114 etelästä pohjoisimpaan Suomeen.

Seniorikansalaisia ilahdutettiin Oopperatalon päälämpiössä järjestetyillä Teetansseilla, joiden suoratoistot toteutettiin Tradekan säätiön tuella. Kyseessä on suosittu kuukausittainen tapahtuma, jossa päälämpiön upeaa tilaa hyödynnetään yhteisölliseen käyttöön ja aktivoidaan senioreita liikkumaan orkesterin soittaman tanssimusiikin tahtiin.

Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoittama nelivuotinen immersiiivisen oopperan Opera Beyond -hanke päättyi. Vahva digitaalinen kehitys kuitenkin jatkuu. Osana Opera Beyondia kehitetty näyttämösuunnitteluun tarkoitettu virtuaalinen työkalu XR Stage 1.0 julkistettiin Opera European konferenssissa Mainzissa toukokuussa. XR Stagella toteutettiin kokeellinen tanssiprojekti nimeltään Portal, ja sen rahoitti Sitra Lab.



Seniorikansalaisia ilahdutettiin Oopperatalon päälämpiössä järjestetyillä Teetansseilla, joiden suoratoistot toteutettiin Tradekan säätiön tuella.

Sopraanot Iris Candelaria ja Elisaveta Rimkevitch ovat ensimmäiset Nuorten laulajien ohjelmaan valitut laulajat.



114

BALETTIENERGIAA
LAPSILLE -TYÖPAJAA

55

KOULUSSA

29

PAIKKAKUNNALLA



Balettienergiaa lapsille -hanke toimii Jane ja Aatos Erkon säätiön tuella.

Thomas de Mallet Burgess



”Talomme on kansallisaarre”

Thomas de Mallet Burgess aloitti Kansallisoopperan taiteellisena johtajana vuoden 2023 elokuussa. Hän on vaikuttanut uudessa tehtävässä osakseen saamastaan ystävällisyydestä ja huomaavaisuudesta – samoin kuin rohkeudesta ja päättäväisyydestä, jota on vaadittu Kansallisoopperan kaltaisen taiteellisen laitoksen luomiseksi ja kehittämiseksi.

”On todella arvokasta, että Suomen kokoisessa maassa halutaan tukea oopperataidetta. Tässä talossa on upea yhteisö täynnä lahjakkuutta – ja sellaisena se on kansallisaarre”, de Mallet Burgess toteaa.

>>

Messa da Requiem

<<

Suomen pimeä ja kylmä talvi ei kauhistuta aiemmin Australiassa ja Uudessa-Seelannissa työskennellyttä de Mallet Burgessia. Päinvastoin hän näkee vuodenaikojen kierron niihin liittyvine muutoksineen luonnollisena ja inspiroivana.

”Pimeä talvi on itsetutkiskelun aikaa, jolloin ideoita syntyy. Keväällä taas valo lisääntyy ja luonto herää eloon ja palaa kasvuun – täydellinen metafora luovuudelle.”

De Mallet Burgess näkee uudet, aikaamme ja paikkaamme reflektoivat teokset mahdollisuutena tuoda paitsi uusia ääniä myös uusia näkökulmia maailmaan. Häntä kiinnostavat kumppanuudet uusien yhteistyöalueiden kehittämiseksi.

”Ei ainoastaan uusien teosten luomiseksi, vaan käymään metakeskustelua siitä, mitä ooppera tarkoittaa juuri nyt, tässä ajassa ja paikassa, ja miten voimme vastata aikamme haasteisiin.”

Yksi de Mallet Burgessin tavoitteista onkin perustaa oopperankirjoituslaboratorio säveltäjille, käsikirjoittajille, ohjaajille ja dramaturgeille.

”Suomessa on uskomatonta lahjakkuutta, etenkin säveltämisen alalla. Yhteys taiteiden opiskelusta



“Tässä talossa on upea yhteisö täynnä lahjakkuutta – ja sellaisena se on kansallisaarre.”

uusien teosten kehittämiseen ei kuitenkaan ole kovin vahva. Millainen rooli Kansallisoopperalla on tässä kokonaisuudessa – annammeko tilaisuuksia uusien teosten luomiseen vain urallaan paikkansa vakiinnuttaneille säveltäjille ja käsikirjoittajille vai voisimmeko ottaa toisenlaisen lähestymistavan?”

Uusien kumppanuuksien löytämisen ohella de Mallet Burgessin tavoitteena on laajentaa sekä ohjelmistoa että tekemisen tapoja.

”Romanttinen ja postromanttinen ohjelmisto on hyvin suosittua, mutta on myös muita ohjelmistoja, jotka voivat olla erittäin mielenkiintoisia ja houkuttella yleisöä laajentamaan makuaan. Olen myös kiinnostunut siitä, miten tuotamme työtä. Ylhäältä alaspäin ohjautuva tekemisen tapa on jo monella alalla haastettu, ja pohdinkin, miten myös meillä yhteisö voisi itse osallistua työn kehittämiseen.”



Siegfried



Boulanger ja Mahler – Suomen kansallisoopperan orkesteri 60 vuotta

Ooppera

Uudet tuotannot



Turandot

Ensi-ilta 27.1.2023

Musiikki Giacomo Puccini
Libretto Giuseppe Adami, Renato Simoni
Musiikinjohto Pietro Rizzo, Hannu Lintu
Ohjaus Sofia Adrian Jupither
Lavastus Erlend Birkeland
Puvut Maria Geber
Valaistus Ellen Ruge
Liikeohjaus Katarina Sörenson

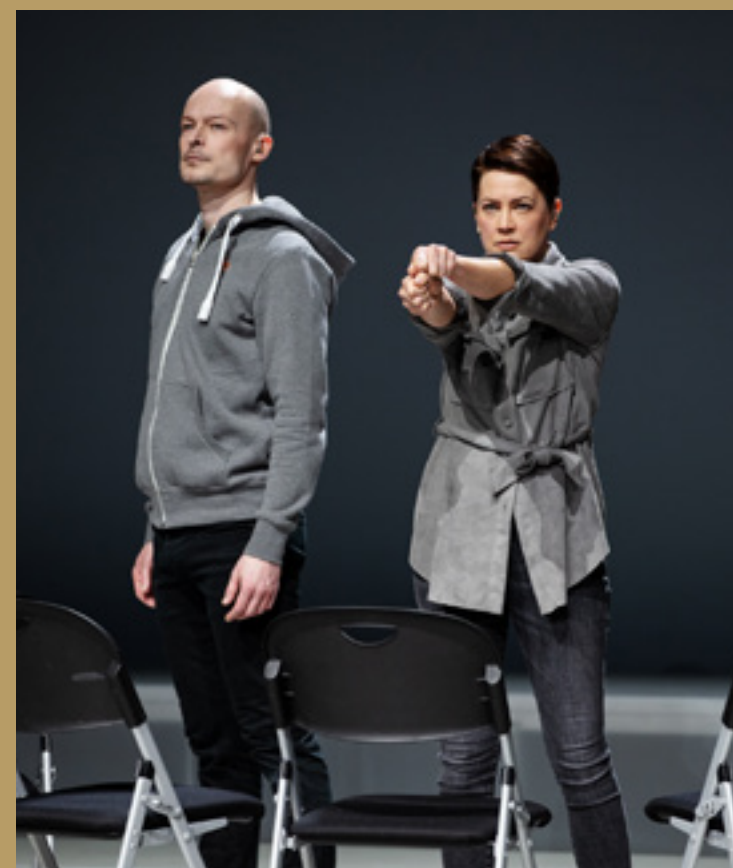
Suomen kansallisoopperan ja Malmön oopperan yhteistuotanto.



Siegfried

Ensi-ilta 24.3.2023

Musiikki Richard Wagner
Musiikinjohto Hannu Lintu
Ohjaus Anna Kelo
Lavastus, valaistus- ja videosuunnittelu Mikki Kunttu
Puvut Erika Turunen



Denis & Katya

Ensi-ilta 8.3.2023, Alminsali

Musiikki Philip Venables
Libretto Ted Huffmann
Ohjaus, libretton suomennos Johanna Freundlich
Valaistus- ja videosuunnittelu Janne Teivainen

Suomen kansallisoopperan ja Taite ry:n yhteistuotanto. Yhteistyössä Musica nova Helsinki -festivaalin kanssa.



CircOpera 2.0

(2022)

Musiikinjohto Nick Davies
Ohjaus Jere Erkkilä
Lavastus Mark Väisänen
Puvut Erika Turunen
Valo- ja projisointisuunnittelu Mikko Linnavuori
Sirkuskoreografia Sanna Silvennoinen
Koreografia Reija Wäre



Mtsenskin kihlakunnan Lady Macbeth

(2017)

Musiikki Dmitri Shostakovits
Musiikinjohto John Storgårds
Ohjaus Ole Anders Tandberg
Lavastus Erlend Birkeland
Puvut Maria Geber
Valaistus Ellen Ruge
Koreografia Jeanette Langert

Norjan kansallisoopperan ja Deutsche Oper Berlinin yhteistuotanto.



Taikahuilu

(2016)

Musiikki Wolfgang Amadeus Mozart
Musiikinjohto Jonas Rannila
Libretto Emanuel Schikaneder
Libretton suomennos Juhani Koivisto
Ohjaus, konseptin suunnittelu Suzanne Andrade, Barrie Kosky
Konseptin suunnittelu, animaatiot Paul Barritt
Esillepano Esther Bialas
Dramaturgia Ulrich Lenz
Valaistus Diego Leetz

Vuokrattu Komische Oper Berlinistä.

Ooppera

Ohjelmistossa myös



Don Giovanni

(2020)

Musiikki Wolfgang Amadeus Mozart
Musiikinjohto Hannu Lintu, Tarmo Peltokoski
Libretto Lorenzo da Ponte
Ohjaus Jussi Nikkilä
Lavastus ja projisoinnit takis
Puvut Erika Turunen
Valaistus Kalle Ropponen
Koreografia Ima Iduozee
Taistelukoreografia Seppo Kumpulainen



Madama Butterfly

(2018)

Musiikki Giacomo Puccini
Ohjaus Yoshi Oida
Lavastus Tom Schenk
Puvut Thibault Vanraenenbroeck
Valaistus Fabrice Kebour

Suomen kansallisoopperan ja Göteborgin oopperan yhteistuotanto.



Lepakko

(2014)

Musiikki Johann Strauss
Musiikinjohto Kurt Kopecky
Libretto Carl Haffner
Libretton suomenkoski Juhani Koivisto
Ohjaus, lavastus, valaistus Marco Arturo Marelli
Puvut Dagmar Niefind

Vierailumme



Oopperan ja Baletin areenakiertue

6.–24.5.2023, Oulu, Rovaniemi, Joensuu, Helsinki ja Turku, 8 esitystä

Musiikinjohto Nick Davies
Ohjaus Jere Erkkilä
Lavastus Mark Väisänen
Puvut Erika Turunen ja teoskohtaiset puvustajat
Valaistus- ja videosuunnittelu Gabriel Phillips-Sanchez

Areenakiertueen yhteydessä myös yleisötyön työpajoja vierailupaikkakunnilla.



Joutsenlampi

(2022)
 6.–7.10.2023, Tampere-talo, 3 esitystä

Suomen kansallisbaletti
 Tampere Filharmonia

Koreografia David McAllister
Musiikki Pjotr Tšaikovski
Musiikinjohto Benjamin Pope
Lavastus, puvut Gabriela Týlešová
Valaistus Kalle Ropponen

Baletti

Uudet tuotannot



Raymonda

Ensi-ilta 24.2.2023

Ohjaus, koreografia Tamara Rojo
Musiikki Alexandr Glazunov
Musiikinjohto Gavin Sutherland
Lavastus, puvut Antony McDonald
Valaistus Mark Henderson

Suomen kansallisbaletin ja Englannin kansallisbaletin yhteistuotanto.



Messa da Requiem

Ensi-ilta 20.10.2023

Suomen kansallisbaletti
 Suomen kansallisoopperan kuoro ja orkesteri

Ohjaus, koreografia Christian Spuck
Musiikki Giuseppe Verdi
Musiikinjohto Hannu Lintu, Dima Slobodeniouk
Lavastus Christian Schmidt
Puvut Emma Ryott
Valaistus Martin Gebhardt

Tuotanto on vuokrattu Ballett Zürichistä.



Saiturin joulu

Kantaesitys 1.12.2023

Koreografia David Bintley
Musiikki Sally Beamish
Musiikinjohto Paul Murphy
Lavastus, puvut, projisoinnit Anna Fleischle
Valaistus Mark Henderson



Carmen

(2020)

Koreografia Liam Scarlett
Musiikki Georges Bizet
Musiikin sovitus Martin Yates
Musiikinjohto Mikhail Agrest, Kalle Kuusava
Lavastus, puvut Jon Bausor
Valaistus James Farncombe

Tuotanto on vuokrattu Norjan kansallisbaletista.



Jekyll & Hyde

(2020)

Koreografia Val Caniparoli
Musiikki Krzysztof Penderecki, Frédéric Chopin, Henryk Górecki, Wojciech Kilar, Henryk Wieniawski
Musiikinjohto Kalle Kuusava
Lavastus, puvut David Israel Reynoso
Valaistus Jim French



Joutsenlampi

(2022)

Koreografia David McAllister
Musiikki Pjotr Tšaikovski
Musiikinjohto Benjamin Pope
Lavastus, puvut Gabriela Týlešová
Valaistus Kalle Ropponen

Kansallisbaletin nuorisoryhmä

Balettioppilaitos esittää



Hehku

Ensi-ilta 14.4.2023

Unattainable Closure
Koreografia Olmo Verbeeck Martínez
Musiikki Pietro Mascagni

Don Quijote (katkelmia)
Koreografia Marius Petipa, Ray Barra

Coppélia (katkelmia)
Koreografia Arthur Saint-Léon

Over Glow
Koreografia Jorma Elo
Musiikki Felix Mendelssohn,
 Ludwig van Beethoven
Puvut Nete Joseph
Valaistus Jordan C. Tuinman
Koreografin assistentti Nancy Euverink

A Collection of Connections
Koreografia Kristian Lever
Musiikki kooste
Valaistus Nuno Salsinha



Next Generation Festival

7.–8.6.2023, Lontoon Linbury Theatre,
 2 esitystä

Fragment
Koreografia Emrecan Tanış
Musiikki Mehmet Sadik Tanış,
 Claude Debussy
Valaistus Eero Alava

Over Glow
Koreografia Jorma Elo
Musiikki Felix Mendelssohn,
 Ludwig van Beethoven
Puvut Nete Joseph
Valaistus Jordan C. Tuinman
Koreografin assistentti Nancy Euverink

A Collection of Connections
Koreografia Kristian Lever
Musiikki kooste
Valaistus Nuno Salsinha

Kansallisbaletin nuorisoryhmän tanssijat esiintyvät omien teostensa lisäksi Kansallisbaletin päänäyttämön teoksissa muiden tanssijoiden rinnalla. Nuorisoryhmän toimintaa rahoittaa Jane ja Aatos Erkon säätiö.



Opiskelijoiden workshop

Ensi-ilta 3.2.2023, Alminsali

Ammatillisten opiskelijoiden omia koreografioita

Workshop-illassa nähdään joukko nykytanssi- ja neoklassisia koreografioita, jotka saavat ensiesityksensä. Ammattikoulutuksen opiskelijat vastaavat itse workshopin taiteellisesta suunnittelusta ja myös koko esityksen tuottamisesta.



Kevätjuhla 2023

Ensi-ilta 26.5.2023, Tanssin talo

Frame (2021)
Koreografia Reija Wäre
Musiikki Max Richter, Olafur Arnalds,
 René Aubry, Kiasmos
Valaistus Vesa Pohjolainen

Pessi ja Illusia (2022)
Koreografia Anandah Kononen
Musiikki Erkki Melartin, Armas Järnefelt,
 Leevi Madetoja, Fredrik Pacius
Projisointi Samuli Juopperi



Prinsessa Ruusunen

Ensi-ilta 8.12.2023, Alminsali

Koreografia Jani Talo, Ophélie Rodighiero
Lavastaja Hanna Pulkkinen
Projisointi Jouka Valkama

Suomen kansallisoopperan orkesteri 60 vuotta

Konsertit



Suomen kansallisoopperan orkesteri juhli 60-vuotista taivaltaan vuonna 2023. Oopperatalon remontin vuoksi merkkipuotta vietettiin Helsingissä talon ulkopuolella: juhlaesityksellä Musiikkitalossa Helsingin juhlaviikkojen yhteydessä sekä ilmaisella kamarimusiikkifestivaalilla Sibelius-Akatemian ja Aalto-yliopiston tiloissa. Orkesteri vieraili myös Hamina Bastionissa.

Hamina Bastioni: Verdin Requiem

10.8.2023, Hamina Bastioni

Suomen kansallisoopperan orkesteri ja kuoro
Musiikinjohto Hannu Lintu
Solistit Silja Aalto, Mika Pohjonen, Maiju Vahtoluoto, Matti Turunen

Yhteistyössä Hamina Bastionin kanssa.

Kamarimusiikki- festivaali

1.9.2023–3.9.2023, Sibelius-Akatemian R-talo
ja Aalto-yliopisto Töölön juhlasali, 5 esitystä

Suomen kansallisoopperan orkesterin
muusikoita
Musiikinjohto Mikael Loponen, Mikk
Murdvee, Hannu Lintu
Solistit Lilli Paasikivi, Mari Palo, Helianna
Herkkola, Kevin Greenlaw, Jaakko
Kortekangas
Koreografia Sofia Ruija

Urkuyö & Aaria: Das Lied von der Erde

3.8.2023, Tapiolasali, Espoo

Suomen kansallisoopperan orkesteri
Musiikinjohto Ville Matvejeff
Solistit Tuomas Katajala, Tuija Knihtilä

Yhteistyössä Urkuyö & Aaria -festivaalin
kanssa.

Boulanger ja Mahler – Suomen kansallisoopperan orkesteri 60 vuotta

22.8.2023, Musiikkitalo

Suomen kansallisoopperan orkesteri
Musiikinjohto Hannu Lintu
Solistit Tuomas Katajala, Miina-Liisa Väreä,
Stefan Astakhov

Yhteistyössä Helsingin juhlaviikkojen kanssa.

PianoEspoo: Bruce Liu

30.9.2023, Alminsali, 2 esitystä

Bruce Liu, piano

Yhteistyössä PianoEspoo-festivaalin kanssa.

Kaikki mukaan

Vauvojen taidetuokiot

Oopperatalo sekä areenakiertueella Oulu, Rovaniemi, Joensuu ja Turku

Maksuttomia virkistyshetkiä vauvoille ja vanhemmille taiteen parissa. Toukokuussa vauvojen taidetuokioita järjestettiin myös areenakiertueen paikkakunnilla.



Lasten taidetuokiot

Oopperatalo

Oopperan ja baletin maailmaan tutustuttavat työpajat 5–6-vuotiaille. Esikouluryhmille maksuton.

Miniooppera: Taikahuilu

(2021)

Areenakiertueella Oulu, Rovaniemi, Joensuu ja Turku

Musiikki Wolfgang Amadeus Mozart
Käsikirjoitus, ohjaus, musiikin sovitus Juhani Koivisto
Lavastus, puvut Anna Kontek
Valaistus Olli-Pekka Koivunen

Minioopperat ovat lähinnä alle kouluikäisille suunnattuja teoksia. Toukokuussa maksutonta miniooppera Taikahuilua järjestettiin areenakiertueen esityspaikkakunnilla.



Miniooppera: Carmen

(2019)

Oopperatalo syyskaudella ja 11.10. Vantaan Lumosali

Käsikirjoitus, ohjaus, musiikin sovitus Juhani Koivisto
Lavastus, puvut Anna Kontek



Balettienergiaa lapsille

33 paikkakuntaa

Kansallisbaletin satavuotisjuhlan kunniaksi toteutetut ilmaiset balettityöpajat 1.-luokkalaisille jatkoivat kiertämistään Suomessa myös vuonna 2023. Työpajat toteutetaan Jane ja Aatos Erkon säätiön tuella.



Balettienergiaa pojille

Helsinki, Vantaa ja Espoo kevätkaudella

Tanssijat tutustuttavat 1.-luokkalaisia poikia balettiin urheilumuotona ja taidelajina kouluilla pidettävissä maksuttomissa työpajoissa.



Koululaisooppera: Lähde

(2021)

Almingsali ja 15 paikkakuntaa, ml. areenakiertueella Joensuu

Musiikki Sari Kaasinen
Libretto Juhani Koivisto
Alkuperäisohjaus Riikka Oksanen
Lavastus, puvut Taina Relander
Valaistus Vesa Pohjolainen

5.–6.-luokkalaiset harjoittelevat ja esittävät oopperan ammattilaulajien ja -muusikoiden kanssa. Projektin kannustaa laulamaan, lisää itsetuntemusta ja vahvistaa sosiaalisia vuorovaikutustaitoja. Lähde oli mukana areenakiertueen paikkakunnista Joensuussa.



Par(r)asvaloissa esittää: Odotan meitä

Ensi-ilta 27.4.2023, Almingsali

Ohjaus Sofia Koski
Libretto Sofia Koski ja nuoret
Musiikki Johannes Hahti ja nuoret
Koreografia Teemu Tainio ja nuoret
Laulun ohjaus Ann-Marie Heino
Pukusuunnittelu Iida Kilpeläinen ja nuoret
Puvustuksen tutorohjaajat Mirva Miettala/Aalto-yliopisto ja Reeta Tuoresmäki
Lavastus Reeta Tuoresmäki ja nuoret
Valosuunnittelu Vesa Pohjolainen

Pukusuunnittelu toteutettu yhteistyössä Aalto-yliopiston elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitoksen kanssa.

Vuodesta 2011 toiminut 12–16-vuotiaiden musiikkiteatteriryhmä ideoi ja valmistaa vuosittain oman musiikkiteatteriesityksen ammattilaisten johdolla.



So You Think You Can Muuv?

Helsinki, Espoo ja Vantaa sekä areenakiertueella Oulu, Rovaniemi, Joensuu ja Turku

Tanssijat haastavat 5.–9.-luokkalaisia tanssin pariin kouluilla pidettävissä maksuttomissa työpajoissa. Toukokuussa työpajaa järjestettiin myös areenakiertueen paikkakunnilla.

Balettitanssijan päivä

(2020)

Almingsali ja Kerava-sali

Koreografia Nicholas Ziegler
Dramaturgia Minna Tervämäki

Erityisesti alakoululaisille suunnatussa juonnetussa esityksessä pääsee kurkistamaan Nuorisoryhmän balettitreeneihin ja tutustumaan tanssijan työhön. Kouluryhmille ilmainen.

Nuorisoryhmän avoimet harjoitukset

9.–10.10.2023, Almingsali

Erilaiset ryhmät ja yleisö pääsevät maksutta seuraamaan Kansallisbaletin nuorisoryhmän balettiharjoituksia.

Avoimet pääharjoitukset

Oopperatalo

Koululais- ja erityisryhmät pääsevät maksutta seuraamaan päänäyttämöesitysten pääharjoituksia koeyleisönä.



Teosesittelyt

Oopperatalo

Maksuttomia teosesittelyitä seurasi 2519 ihmistä vuoden aikana. Teosesittelyt tallennetaan myös kuunneltavaksi Stage24-palvelussa.

Musiikkia lämpiössä

Oopperatalo

Kerran kuussa järjestettäviä huippuosittuja maksuttomia konsertteja seurasi vuoden aikana 4 417 ihmistä.

Oopperan teetanssit

Oopperatalo, Espoo, Vantaa ja Kirkkonummi

Ilmaiset iltapäivätanssit noin kerran kuussa. Kaikki Oopperatalolla järjestettävät teetanssit suoratoistetaan Tradekan tukemana.

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n

Hallituksen toimintakertomus 2023 ja tilinpäätös 31.12.2023

Hallituksen toimintakertomus	26
Tilinpäätös	39
Tuloslaskelma	39
Tase	40
Rahoituslaskelma	41
Tilinpäätöksen liitetiedot	42
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	50
Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä	50
Tilintarkastuskertomus	51

Toiminta vuonna 2023

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää maassamme valtakunnallista ooppera- ja balettiteatteria, Kansallisoopperaa ja -balettia. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö harjoittaa ooppera-, baletti- ja konserttitoimintaa ja tätä palvelevaa julkaisu-, viestintä- ja muuta oheistoimintaa, kuten oopperamyymälä-, tilavuokraus- ja näytösravintolatoimintaa, sekä ylläpitää Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitosta.

Hallituksen toiminnan painopisteenä oli taloutta vahvistava ja laadukasta sisältöä tuottava Kansallisoopperan ja -baletin skenaario- ja strategiatyö yhdessä toimivan johdon kanssa. Keskeisiä olivat myös rahoituksen turvaaminen 1.1.2023 voimaan tulleen kansallisten taidelaitosten rahoituksesta annetun lain mukaisesti sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tavoitesopimuksen 2024–2027 hyväksyminen.

Sijoituspolitiikkaa päivitettiin lisäämällä sijoitustoiminnan vastuullisuutta, mikä toteutettiin ilmastosalvon käyttöönotolla vuoden 2024 alussa. Hallitus hyväksyi henkilöstöryhmiä koskevat yleisen linjan mukaiset työehtosopimusratkaisut vuosille 2023 ja 2024.

Hallitus muutti hallinnointiperiaatteitaan asettamalla työvaliokunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksia sekä edistää ja koordinoita kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelua. Työvaliokunta asetettiin olemassa olevien tarkastusvaliokunnan sekä nimitys- ja palkitsemisvaliokuntien lisäksi.

Loppuvuodesta 2023 hallitus päätti säätiön talouden tasapainottamisesta ja säästötavoitteista vuosille 2024 ja 2025, kun se hyväksyi budjetin ja toimintasuunnitelman vuodelle 2024 sekä talousnäkömät vuodelle 2025. Hallitus päätti loppusyksyllä 2023 aloittaa muutosneuvottelut tekniikan valaistus- ja näyttämö-osastojen organisaatiomuutoksiin liittyen. Neuvottelut saatiin päätökseen, ja hallitus päätti valaistus- ja näyttämöosaston organisaatiouudistuksesta ja tehtäväjärjestelyistä tammikuussa 2024.

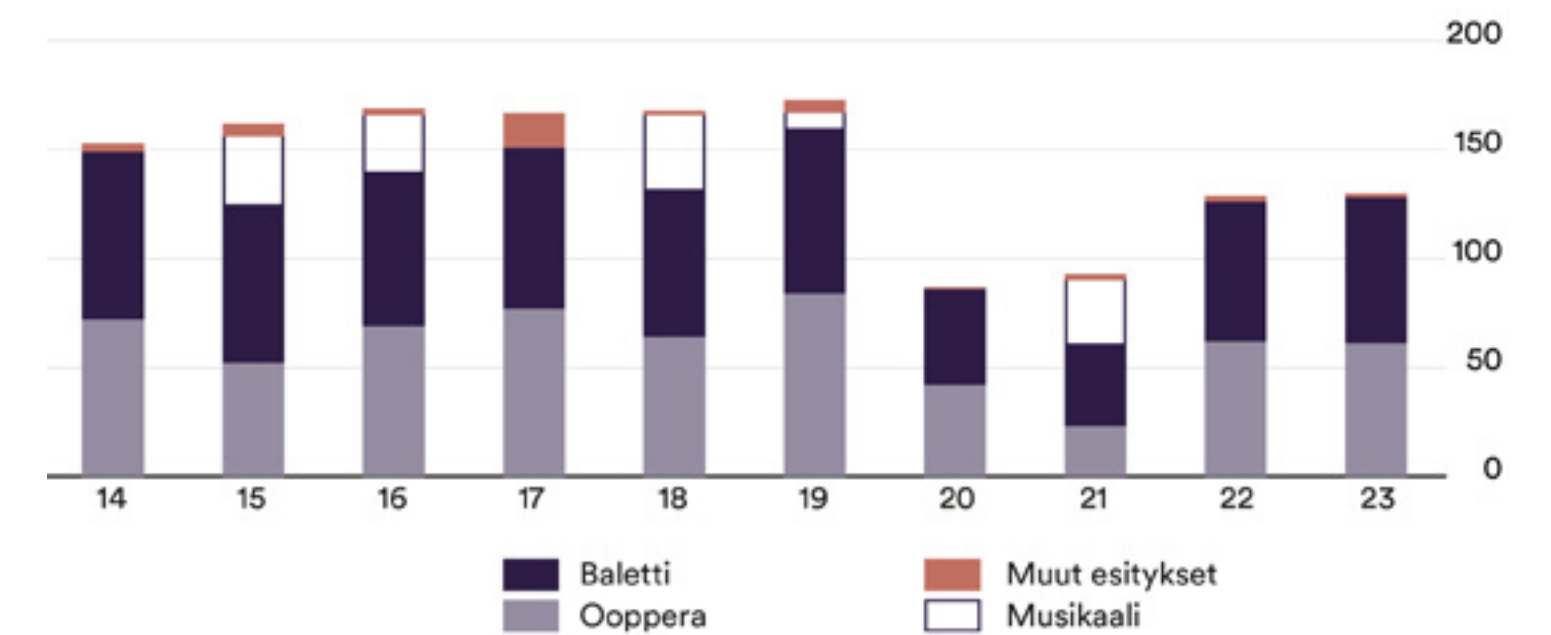
Hallitus seurasi Kansallisoopperan ja -baletin ohjelmistosuunnittelua ja taiteellista toimintaa oopperan ja baletin taiteellisten johtajien ohjelmistokatsausten välityksellä sekä käymällä aktiivisesti esityksissä.

Valtion toimitiloista vastaava Senaatti-kiinteistöt peruskorjasi Oopperataloa touko-syyskuussa. Remontin yhteydessä päivitettiin niin talo- kuin esitystekniikkaa. Hankekokonaisuuden kustannus oli noin 20 miljoonaa euroa.

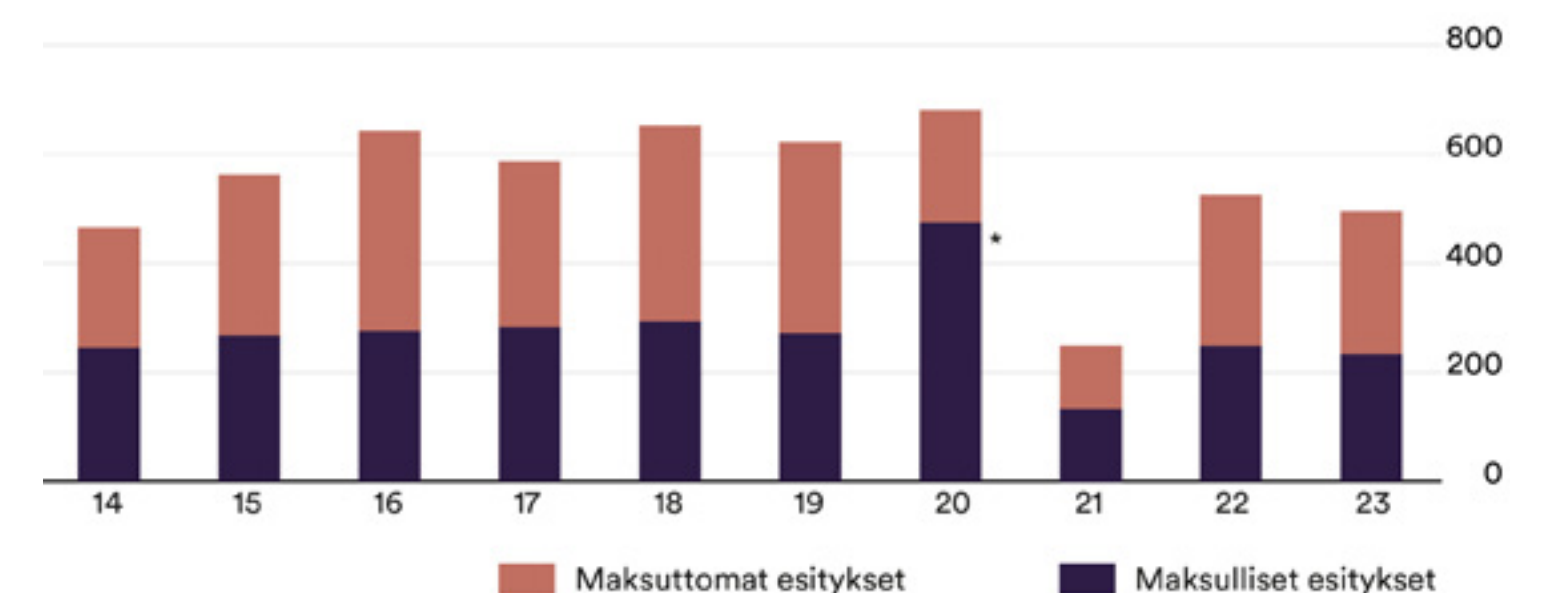
Hallitus kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Säätiön hallitus valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:n, joka nimesi Kirsi Aromäen vuoden 2023 tilintarkastusta varten.

Säätiön omarahoitusosuus kasvoi ollen 23,5 prosenttia (17 % vuonna 2022). Omarahoitus kattoi 26,7 prosenttia (20,3 %) toiminnan kuluista (Liitetieto 4).

PÄÄNÄYTTÄMÖN ESITYSTEN MÄÄRÄ



ESITYSTEN MÄÄRÄ



* Sis. Laila-teoksen, jota esitettiin 339 kertaa aina kuudelle henkilölle kerrallaan.

Esitystoiminta ja yleisötyö

Kansallisoopperalla ja -baletilla oli vuoden 2023 aikana 1,7 miljoonaa yleisökontaktia (2,5 miljoonaa vuonna 2022). Lukuun sisältyvät esityksissä ja tapahtumissa kävijät, yleisötyön toimintaan osallistuneet, Oopperan ja Baletin suoratoistot ja tallenteet, muut Stage24-palvelun audiovisuaaliset sisällöt ja artikkelit sekä televisioinnit ja radioinnit. Digitaalisten kontaktien määrä on laskenut edellisvuodesta. Laskua selittäviä tekijöitä eritellään sivulla 30.

Näyttämöille tuotettiin vuoden aikana kolme ooppera- ja kolme balettiens-ilttaa sekä areenakiertuetta varten toteutettu yhteisteos. Ensi-iltojen lisäksi päänäyttämöllä nähtiin 9 muuta omaa ooppera- ja balettiproduktiota (4 vuonna 2022). Maksullisia esityksiä oli päänäyttämöllä 130 (129), Alminsalissa 36 (49) ja Oopperatalon ulkopuolella 31 (21).

Vuonna 2023 Oopperatalo täytti 30 vuotta, ja yleisötyötä on talossa tehty yhtä kauan. Molempia juhlittiin *Lepakko*-operetin merkeissä marraskuun lopussa. Jane ja Aatos Erkon säätiön tukema Kansallisbaletin nuorisoryhmä täytti 10 vuotta. Kansallisoopperan orkesterin 60-vuotista taivalta juhlistettiin elo-syyskuussa monin tavoin. Varsinaisen juhlakonsertin orkesteri soitti ylikapellimestari Hannu Linnun johdolla Musiikkitalossa.

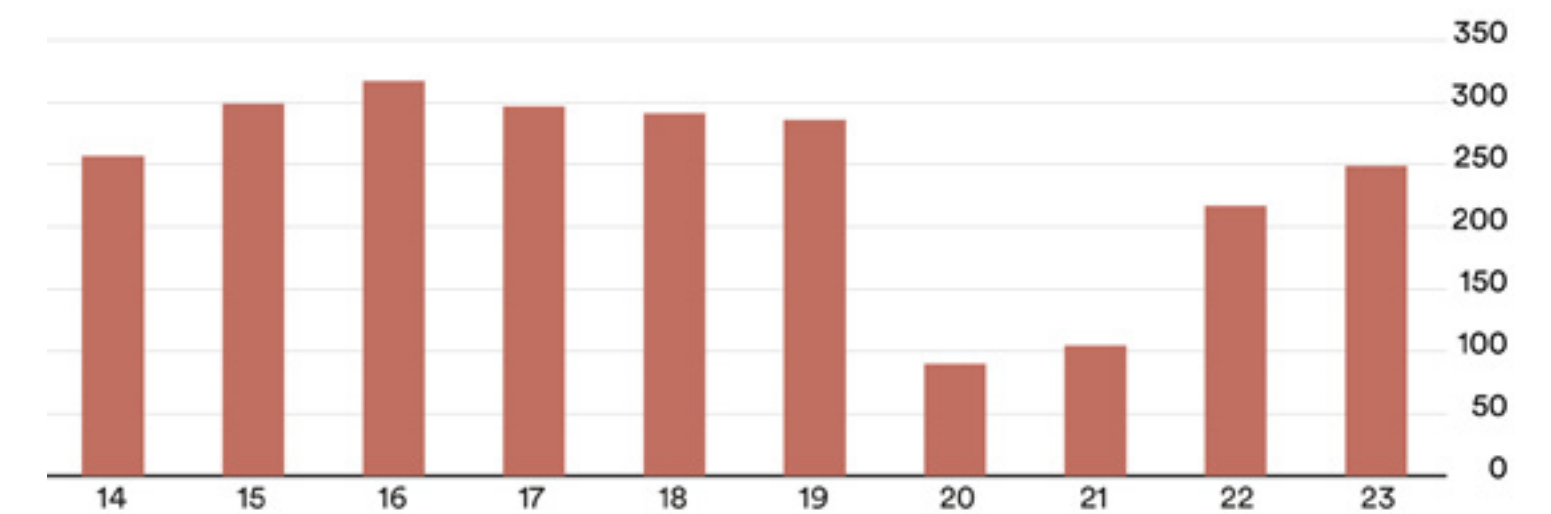
Oopperaohjelmiston uutuuksiin kuuluivat Giacomo Puccinin klassikko *Turandot* Sofia Adrian Jupitherin ohjaamana sekä Richard Wagnerin *Ring*-tetralogian kolmas osa *Siegfried* Anna Kelon ohjauksessa. Alminsalissa koettiin tositapahtumiin perustuva Philip

Venablesin ja Ted Huffmannin nykyooppera *Denis & Katya*, joka oli yhteistuotanto Taite ry:n kanssa osana Musica nova Helsinki -festivaalia ja Johanna Freundlichin ohjaus. Ohjelmistoon palasivat oopperaa ja nykysirkusta yhdistelevä *CircOpera 2.0*, *Mtsenskin kihlakunnan Lady Macbeth*, *Taikahuilu*, *Don Giovanni*, Puccinin *Madama Butterfly* sekä vuoden päätteeksi operetti-ilottelu *Lepakko*.

Baletin ensi-iltoja olivat Suomen ja Englannin kansallisbalettien yhteistuotanto, Tamara Rojon uusi tulkinta klassikosta *Raymonda*, koreografi Christian Spuckin *Messa da Requiem* tanssijoiden, neljän laulusolistin, kuoron sekä orkesterin massiivisena yhteistuotantona sekä maailmanensi-iltansa Kansallisbaletissa joulukuussa saanut, teattereista tuttu tarina *Saiturin joulu* brittiläisen David Bintleyn koreografiana. Ohjelmistoon palasivat myös *Carmen*, syksyllä Kansas City Balletissakin vierailut, yhdysvaltalaisen Val Caniparolin koreografia *Jekyll & Hyde* sekä balettiyleisön kestopuosikki *Joutsenlampi*.

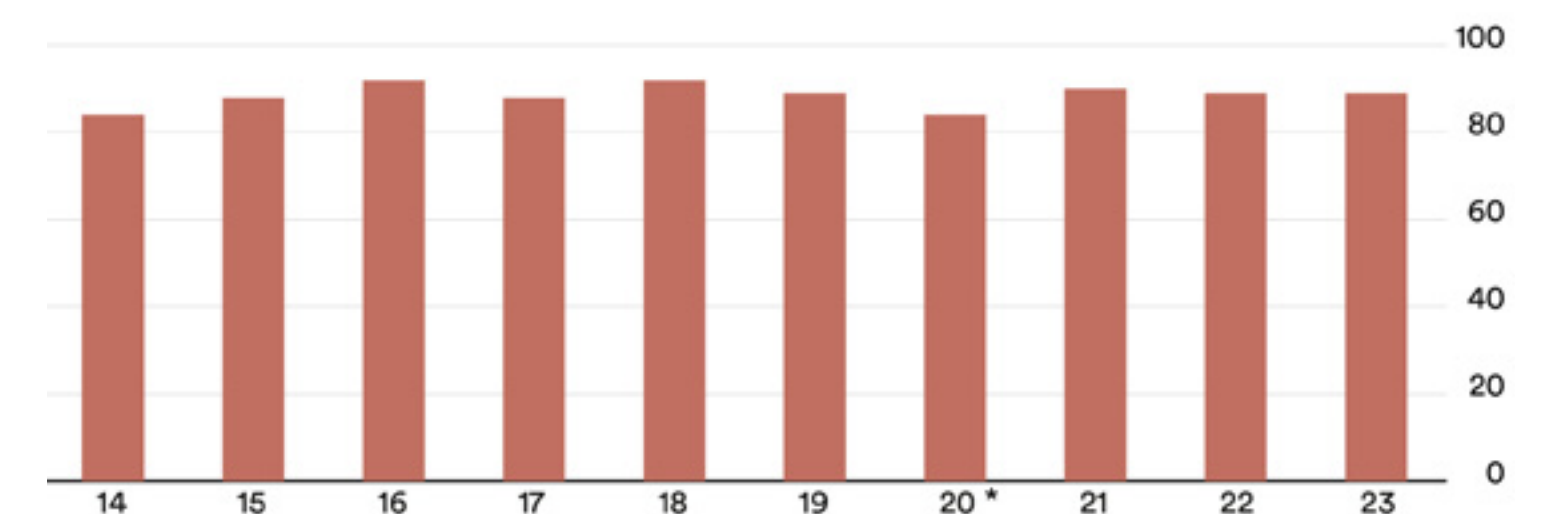
Oopperatalon kesän yli kestänyt peruskorjaus alkoi toukokuussa, jolloin Oopperan ja Baletin väki suuntasi 270 hengen voimin ennennäkemättömälle areenakiertueelle ympäri Suomen. Kiertue vieraili toukokuussa Oulussa, Rovaniemellä, Joensuussa, Helsingin jäähallissa ja Turussa. Esityksen näki yhteensä yli 22 000 katsojaa, joista 70 prosenttia oli uusia asiakkaita. Kiertueohjelmaan sisältyi myös maksuttomia, Oopperan ja Baletin yleisötyön yhdessä vierailupaikkakuntien kulttuuritoimijoiden kanssa järjestämiä lasten ja nuorten tapahtumia. Kiertue toteutettiin yhteistyössä VR:n ja vierailukaupunkien kanssa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön tuella.

KÄVIJÖIDEN MÄÄRÄ (tuhatta)



Luku sisältää esitysten katsojien lisäksi kaikkiin muihin tilaisuuksiin osallistuneet kävijät koko maassa.

TÄYTTÖASTE (%)



Kaikkien maksullisten esitysten täyttöaste
* Osan vuodesta 2020 vain puolet katsomosta käytössä.

Alminsalissa nähtiin keväällä balettioppilaitoksen ammatillisten opiskelijoiden omia koreografioita esittelevä workshop sekä Kansallisbaletin nuorisoryhmän *Hehku*, jossa ohjelmistona Jorma Elon ja Kristian Leverin nykytanssiteokset sekä katkelmia klassisen baletin helmistä. Balettioppilaitoksen joulujuhlassa sai ensi-iltansa *Prinsessa Ruusunen*.

Ohjelmistoa rikastivat myös vierailuesitykset. Loppiaista juhlittiin päänäyttämöllä perinteisen Strauss-konsertin tahtiin. Varsovan kansainvälisen Chopin-pianokilpailun keväällä 2021 voittanut Bruce Liu konserttoi Alminsalissa syyskuussa osana PianoEspoo-festivaalia.

Balettioppilaitoksen kevätjuhla järjestettiin Tanssin talossa Oopperatalon ollessa remontissa. Esityksessä nähtiin sekä klassista balettia että nykytanssia, kun ohjelmistoon palasi viime keväältä tuttu Anandah Konosen *Pessi ja Illusia* ja ammatillisen koulutuksen opiskelijat esittivät Reija Wäreen koreografian *Frame*.

Kun kaikki esityspaikat lasketaan mukaan, maksullisten esitysten määrä oli 233 (248).

Maksullisia esityksiä seurasi yhteensä 198 347 (169 585) katsojaa, mikä merkitsi 89 prosentin täyttöastetta (89, rajoituksen syyskausi 91). Maksuttomia esityksiä, kuten yleisökenraaleja, avoimia pääharjoituksia ja erilaisia lämpiötapahtumia oli kaikkiaan 262 ja niihin osallistui yhteensä 40 539 katsojaa (277 esitystä ja 35 602 katsojaa). Maksullisten ja maksuttomien esitysten kokonaismäärä oli 495 (525).

Kansallisoopperan ja -baletin toimintaan kuuluu myös kaiken ikäisiä ihmisiä ympäri Suomen tavoittava yleisötyö. Se sisältää osallistavaa taiteellista toimintaa, kuten työpajoja, sekä erityisryhmille suunnattuja baletti- ja oopperaesityksiä. Yleisötyön toimintaan Oopperatalossa osallistui vuoden aikana 5 855 henkilöä. Muissa tapahtumissa, kuten kiertokäynneillä ja yleisötilaisuuksissa, kävi 4 750 henkilöä. Kansallisoopperan ja -baletin järjestämiin esityksiin ja muihin tilaisuuksiin osallistui vuonna 2023 yhteensä 249 491 kävijää (216 633).

Oopperan ja Baletin esitykset ovat jo useiden vuosien ajan olleet laajasti saatavissa verkossa, ja kevään 2023 verkkopalvelu-uudistus painotti voimakkaasti esitysten digitaalista tarjontaa. Uutuutena osa verkkosivuston Stage24-palvelun digitaalisista esityksistä edellyttää sisäänkirjautumista, mikä mahdollistaa entistä paremman käyttökokemuksen ja yksilöllisemmän palvelun. Suorat lähetykset toteutettiin yhteistyössä Ylen ja OperaVision-palvelun kanssa, ja kaikki suorat lähetykset ja tallenteet esitettiin myös Stage24-palvelussa.

Stage24:n sisältö sivuja ladattiin vuoden aikana yhteensä 576 533 kertaa (670 000 latausta). Suoratoistojen, radiointien, televisiointien ja levytysten äärellä tavoitettiin kaiken kaikkiaan 1 464 335 seuraajaa (2 264 219). Pudotusta edellisvuoteen selittävät muutokset evästekäytänteissä ja vuoden aikana käyttöön otettu Stage24-kirjautuminen. Lasku johtunee myös siitä, ettei ohjelmistossa ollut edellisvuoden *Joutsenlammen* ja Helsingin kansainvälisen balettikilpailun kaltaisia ennätysyleisöjä kerääviä digitaalisia

tuotantoja. Digitaalisen läsnäolon mahdollistaa taiteellisia henkilöstöryhmiä koskeva tallennesopimus vuosille 2022–2025.

Vierailut ja muut yleisökontaktit

Vuoden 2023 aikana esiinnyttiin aiempien vuosien tapaan myös Oopperatalon ulkopuolella. Näistä merkittävin oli *Oopperan ja Baletin areenakiertue*, joka vieraili viidellä paikkakunnalla eri puolilla Suomea tavoittaen yli 22 000 katsojaa. David McAllisterin *Joutsenlampi*-baletti vieraili lokakuussa kolmella esityksellä Tampere-talossa, jossa musiikista vastasi Tampere Filharmonia. Nuorisoryhmä sai kesäkuussa ainutlaatuisen tilaisuuden esiintyä Royal Opera Housen järjestämällä Next Generation Festivalilla Lontoossa. Nuorten tanssijoiden ryhmiä ympäri maailmaa kokoava festivaali esitteli vuonna 2023 kuusi tanssiryhmää. Suomen kansallisbaletin nuorisoryhmä käynnisti festivaalin esityksillään.

Maksullisia ja maksuttomia esityksiä sekä muuta toimintaa oli kotimaassa ja ulkomailla kaikkiaan 49 (50) paikkakunnalla. Vierailuesityksiä oli 148 (67) ja niitä seurasi yhteensä 52 182 (14 764) katsojaa. Nämä luvut sisältyvät edellä esitettyyn kokonaiskävijämäärään.

Yhteistyö pääkaupunkiseudun kuntien kanssa

Vuonna 2023 säätiön rahoituksesta katettiin 7,1 prosenttia yhteistyösopimuksella, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö on solminut Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa. Sopimus on voimassa toistaiseksi viisi vuotta kerrallaan. Nykyinen sopimus on voimassa 1.1.2023–31.12.2027.

Vastuullisuus

Yksi Kansallisoopperan ja -baletin keskeisiä toimintaperiaatteita on vastuullisuus, johon myös julkinen rahoitus erityisesti velvoittaa. Toiminnan vastuullisuuden toteutumista ohjaavat strategian tavoitteet ja mittarit. Vuonna 2023 vastuullisuustyötä jatkettiin YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti, joista viisi pää-tavoitetta ovat: Hyvä koulutus, Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua, Kestävät kaupungit ja yhteisöt, Vastuullista kuluttamista sekä Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto. Näistä keskitytään erityisesti säätiölle tärkeisiin kymmeneen valittuun alatavoitteeseen.

Vastuullisuustyön olennaiset näkökohdat ovat taloudellinen ja taiteellinen vastuu yhteiskunnalle, vastuu henkilöstöstä ja ympäristövastuu. Taloudellinen vastuu merkitsee julkisten varojen vastuullista käyttöä, jatkuvaa pyrkimystä toiminnan tehostamiseen ja oman rahoitusosuuden kasvattamiseen sekä vastuullista sijoitustoimintaa. Kustannusten yleinen nousu sekä ennakoitua suuremmat palkan- ja taiteilijoiden lisäeläkkeiden indeksikorotukset johtivat negatiiviseen tuloskehitykseen, eikä kokonaisrahoitus riittänyt kattamaan kustannuksia. Sijoituspolitiikka päivitettiin vuoden aikana, sillä vastuullisen sijoittamisen periaatteita haluttiin korostaa ja tarkentaa sekä tavoitetasoa nostaa.

Taiteellinen vastuu tarkoittaa Suomen ainoan ooppera- ja balettitalon velvollisuutta palvella koko ympäröivää yhteiskuntaa tarjoamalla

korkealaatuisia ooppera- ja balettielämyksiä eri yleisö- ja ikäryhmille kaikkialla Suomessa sekä huolehtimalla ooppera- ja balettitaiteen kehittämisestä maassamme. Vuonna 2023 keskityimme esimerkiksi saavutettavuuden parantamiseen tarkastelemalla niin fyysisiä palveluita kuin verkkokaupan toimivuutta. Toinen keskeinen teema olivat kulttuurinen moninaisuus ja yhdenvertaisuus, joihin liittyen laadittiin ja otettiin käyttöön representaatio-ohjeistus.

Henkilöstötyön tavoitteena on luoda hyvä ja innostava työpaikka kaikille ammattiryhmille toimimalla tasapuolisesti, avoimesti ja oikeudenmukaisesti, tarjoamalla mahdollisuuksia jatkuvaan kehittämiseen ja tukemalla henkilöstön työhyvinvointia ja -turvallisuutta sekä työkykyä. Kansallisoopperassa ja -baletissa työskentelee noin 542 kuukausipalkkaista työntekijää, joista 25 prosenttia on ulkomaalaisia edustaen 34 kansallisuutta. Syksyllä toteutetun henkilöstön työilmapiirikyselyn vastausprosentti oli yli 70 %. Kaikkien osioiden tulokset paranivat edelliseen vuonna 2021 toteutettuun kyselyyn verrattuna.

Linjauksia ja toimintamalleja valmisteleva henkilökunnan moninaisuusfoorumi on jatkanut toimintaansa, ja opetus- ja kulttuuri-ministeriön laatimat kulttuurisen moninaisuuden toimenpide-ehdotukset on huomioitu. Koko työyhteisölle on järjestetty vastuullisen työkäytöksen luennot.

Kansallisoopperassa ja -baletissa tunnistetaan ja minimoidaan aktiivisesti toiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Tähän pyritään mm. digitalisoimalla asiakaspalvelua ja sisäisiä prosesseja, kehittämällä valaistuksen ja näyttämötekniikan energiatehokkuutta sekä valitsemalla kaikissa toiminnoissa ympäristöystävällisiä materiaaleja ja kierrättämällä niitä. Esimerkiksi Oopperatalon peruskorjauksen yhteydessä 2 000 valaisinta vaihdettiin led-valaisimiksi, mikä vähentää energiankulutusta. Tuotantojen suunnittelua voidaan tehostaa ja tuotantoihin liittyvää matkustustarvetta vähentää digitaalisin keinoin, kuten edistyskellisen, talossa kehitetyn XR Stage -virtuaalityökalan avulla.

Hallituksen päätöksen mukaisesti Kansallisoopperassa ja -baletissa otettiin käyttöön 1.4.2023 sisäinen ilmoituskanava vuoden 2023 alusta voimaan tulleen ilmoittajansuojelulain mukaisesti. Ilmoituskanavassa voi ilmoittaa luottamuksellisesti työssä tai työn yhteydessä havaituista Kansallisoopperan -ja baletin toimintaan liittyvistä epäilyistä toimista, jotka ovat ilmoittajansuojelulaissa tarkoitetun lainsäädännön vastaisia ja jotka voivat vahingoittaa yksilöitä, organisaatiota tai ympäristöä. Ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja puolueettomasti, ja niistä raportoidaan vuosittain hallituksen tarkastusvaliokunnalle riskianalyysin yhteydessä.

Tulos ja tase

Säätiön tilikauden 2023 tulos oli 3,1 miljoonaa euroa alijäämäinen (0,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2022). Oopperatalon peruskorjauksen takia päänäyttämö oli suljettuna neljän kuukauden ajan, mikä vähensi lipputuloja. Samaan aikaan areenakiertuetta varten saatu 800 000 euron valtionavustus ei täysin riittänyt kattamaan kiertueen kuluja. Vertailuluvuissa on syytä huomioida vuoden 2023 normaalia pidemmän kesätauon lisäksi vuoden 2022 alussa ollut 2,5 kuukauden koronasulku.

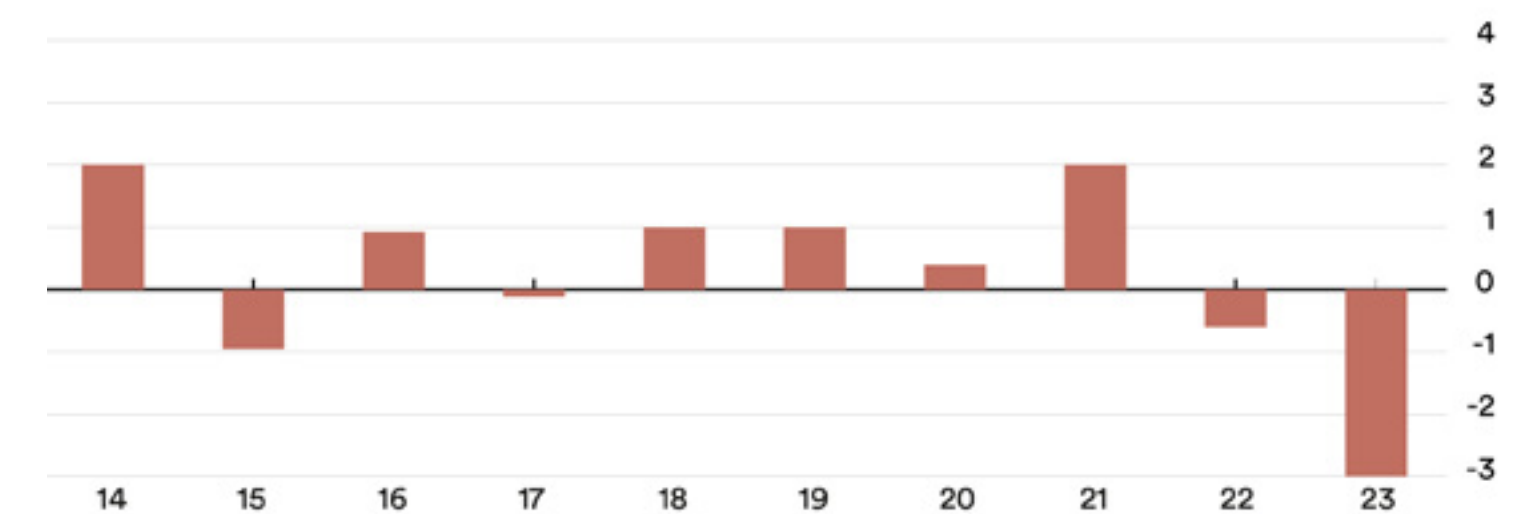
Näytäntötuotot kasvoivat 9 prosenttia edellisvuodesta ja olivat 10,7 miljoonaa euroa (9,8 miljoonaa euroa vuonna 2022). Päänäyttämön omien maksullisten esitysten määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna ja oli 128 (126). Lisäksi päänäyttämöllä nähtiin 2 vierailuesitystä. Päänäyttämön täyttöaste suhteessa myynnissä olleisiin paikkoihin oli 90 prosenttia (90 prosenttia). Maksullisten esitysten yhden lipun arvonlisäveroton keskihinta oli 59 euroa (61 euroa). Muut varsinaisen toiminnan tuotot olivat 5,2 miljoonaa euroa (4,0 miljoonaa euroa). Tuottoihin sisältyy muun muassa yritys yhteistyön tuottoja ja projektikohtaisia avustuksia, kiinteistön huollon korvauksia, ravintola- ja vuokratuottoja, lukukausimaksuja sekä teosyhteistuotantojen ja teosvuokrien tuottoja. Vuoden 2023 projektikohtaisiin avustuksiin sisältyi kaksi merkittävää opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää erityisavustusta, joista toinen oli edellä mainittu areenakiertuetta varten saatu avustus. Toinen erityisavustus oli päänäyttämöremontin kustannuksiin kohdennettu 0,8 miljoonan euron määräaikainen siirtomääräraha pienentäen samalla vastaavasti valtion yleisavustusta

tilakustannuksiin. Toiminnan kokonaistuotot kasvoivat 16 prosenttia 15,9 miljoonaan euroon (13,7 miljoonaa euroa).

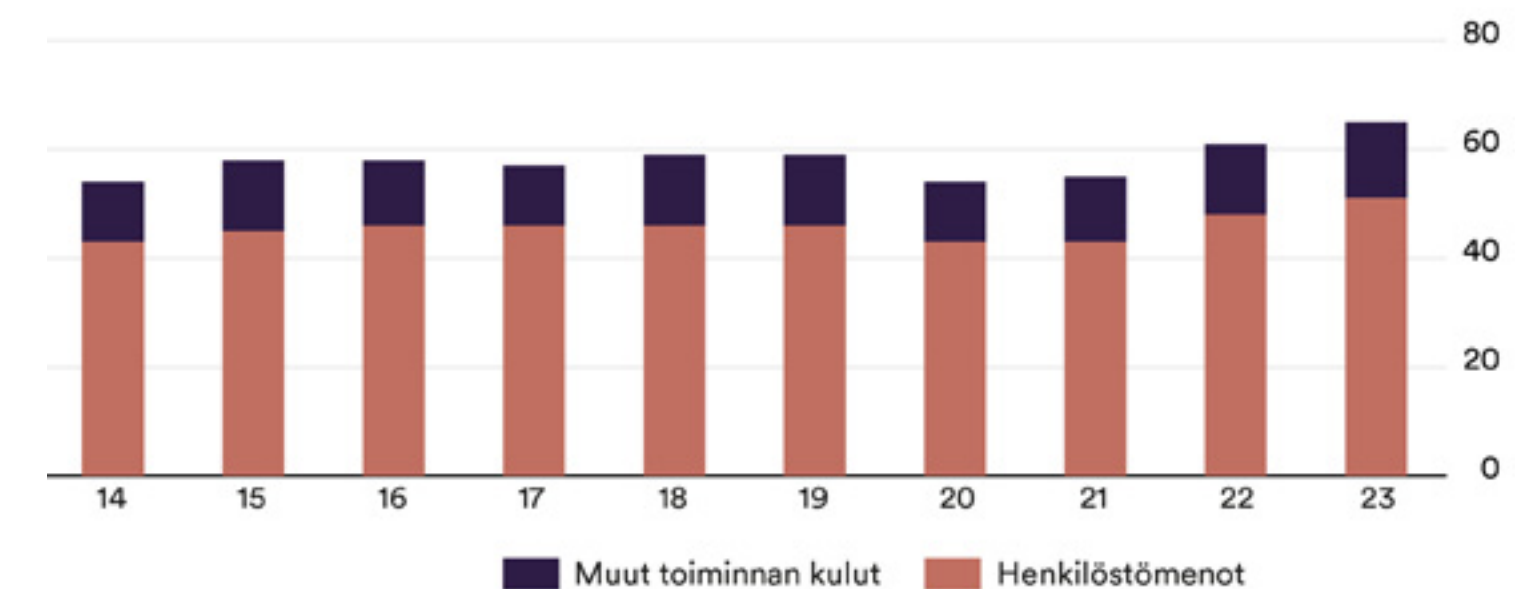
Varsinaisen toiminnan kokonaiskulut vuokratulot mukaan lukien kasvoivat edellisvuodesta 6 prosenttia 76,9 miljoonaan euroon (72,8 miljoonaa euroa). Toiminnan nettokulut valtiolta saatu vuokra-avustus huomioon ottaen olivat 64,8 miljoonaa euroa (60,6 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut kasvoivat 6 prosenttia edellisvuodesta 50,5 miljoonaan euroon (47,6 miljoonaa euroa). Henkilöstökuluista palkkakulut olivat 1,0 miljoonaa euroa ja eläkekulut 0,9 miljoonaa euroa edellisvuotta korkeammat. Palkkakulujen kasvuun vaikuttivat ennen muuta työehtosopimukseen perustuvat palkankorotukset ja keskimääräisen henkilömäärän hienoinen kasvu, mutta myös edellisvuodesta poikkeava ohjelmisto. Eläkekulujen kasvusta kolmannes selittyy lakisääteisten työeläkkeiden kasvulla ja kaksi kolmannesta poikkeuksellisen korkeaan indeksi-kehitykseen perustuneella lisäeläkekulujen kasvulla. Myös muut henkilöstökulut kasvoivat yhteensä 1,0 miljoonaa euroa työterveydenhoidon ja matkakulujen kasvun vuoksi.

Muut toiminnan kulut kasvoivat 11 prosenttia 12,6 miljoonaan euroon (11,4 miljoonaa euroa). Kasvusta suurin osuus tuli kiinteistö- ja kalustokulujen 0,6 miljoonan euron kasvusta. Tämä kasvu katettiin edellä mainitulla opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella päänäyttämöremontista aiheutuneisiin tilakustannuksiin. Myös tuotanto-, viestintä- ja hallintokulut kasvoivat.

TULOS, SKOB (MILJ. EUROA)



TOIMINTAMENOT, SKOB (milj. euroa)



Valtiolta saatu 12,0 miljoonan euron (12,2 miljoonaa euroa) vuokraavustus on tuloslaskelmassa kohdistettu vuokramenojen oikaisuksi.

Varainhankinnan nettotuotot laskivat 0,10 miljoonaan euroon (0,16 miljoonaa euroa).

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1,3 miljoonaa euroa (-1,6 miljoonaa euroa). Nettotuottojen merkittävä kasvu johtui sijoitusomaisuuden arvonalpautuksista vuoden 2022 poikkeuksellisen vaikeiden pääomamarkkinoiden jälkeen. Sijoitustoiminta perustuu säätiön hallituksen hyväksymään sijoituspolitiikkaan.

Valtion tuki toimintaan laski 39,0 miljoonaan euroon (42,3 miljoonaa euroa). Tuki muodostui seuraavista eristä:

- Valtion lakisääteinen rahoitus säilyi edellisvuoden yleisavustuksen tasolla (38,2 miljoonaa euroa).
- Balettioppilaitoksen valtionosuus laski 0,85 miljoonaan euroon (0,89 miljoonaa euroa).
- Vertailuvuoden tuki sisältää opetus- ja kulttuuriministeriön vuosina 2021 ja 2022 myöntämiä lisäavustuksia koronapandemian aiheuttamien tulonmenetysten kattamiseen yhteensä 3,25 miljoonaa euroa.

Pääkaupunkiseudun kuntien avustukset olivat edellisvuoden mukaiset 5,4 miljoonaa euroa.

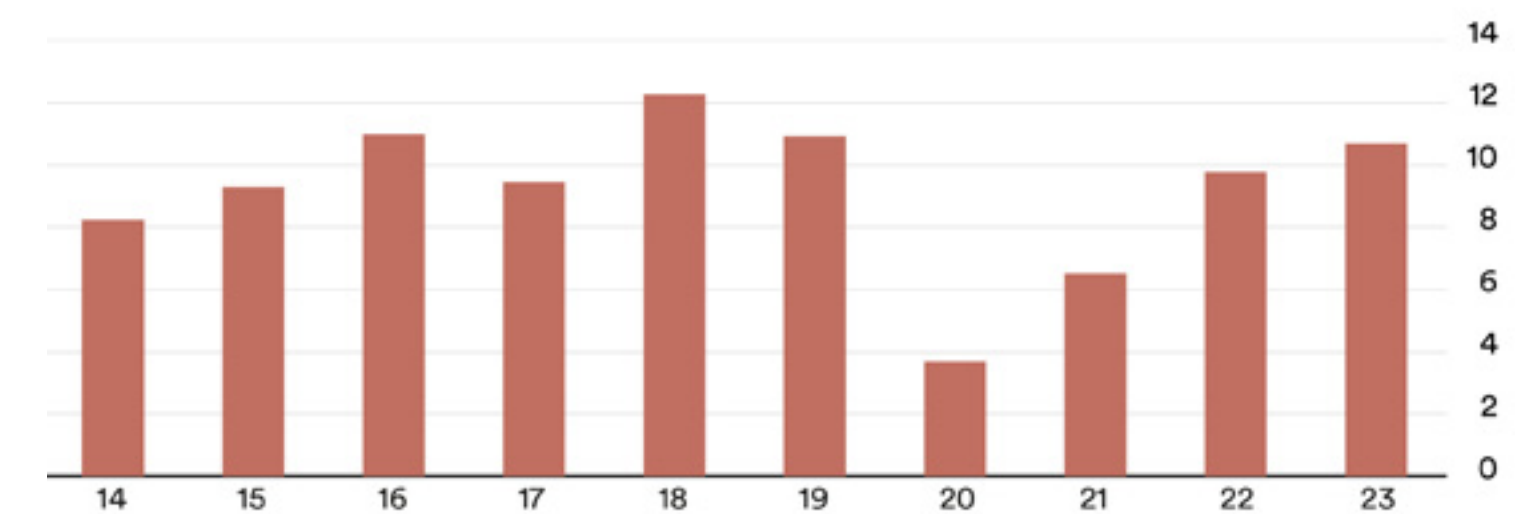
Säätiön kokonaistulokseen sisältyy Kansallisoopperan ja -baletin rahoitettavaksi jäänyt osuus balettioppilaitoksessa annetusta opetuksesta. Vuonna 2023 säätiön osuus sen järjestämän baletti-koulutuksen kustannuksista oli 0,3 miljoonaa euroa (0,3 miljoonaa euroa); tarkempi selvitys balettioppilaitoksen vaikutuksesta säätiön tulokseen on annettu tilinpäätöksen liitetiedossa numero 18).

Käyttöomaisuuden poistot olivat 1,7 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa). Investoinnit pysyviin vastaaviin nousivat 2,1 miljoonaan euroon (0,9 miljoonaa euroa), kun lukuisia edellisvuodelta lykkäytyneitä investointeja toteutettiin. Suurimpia yksittäisiä investointeja olivat muun muassa valoheittimet, vaaterekkien hankinta sekä lämpöiden AV-laitteiden uusinta. Kansallisooppera ja -baletti noudattaa hankintatoimissaan julkisen hankintalain säännöksiä.

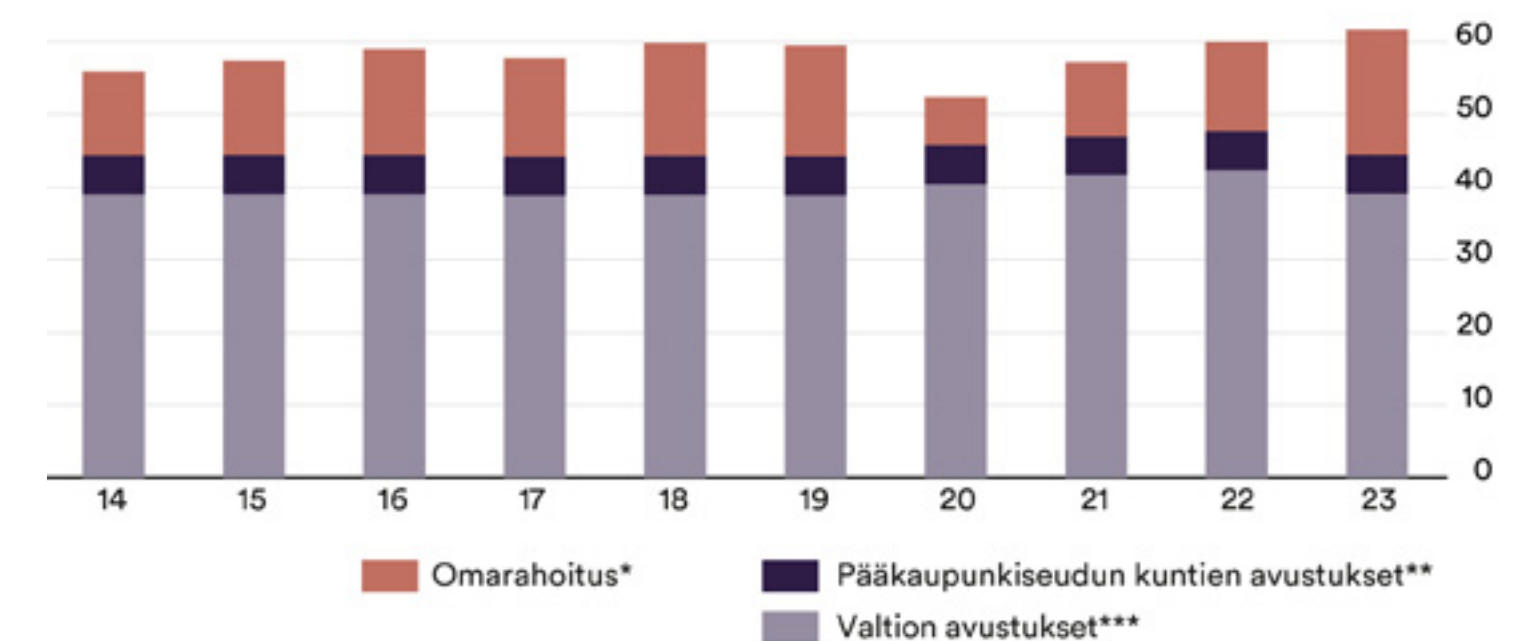
Konserni

Vertailuvuoden toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä esitetty Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n sekä Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n muodostama säätiölain mukainen konsernirakenne on purettu ja muutos rekisteröity säätiörekisteriin 31.3.2023.

NÄYTÄNTÖTUOTOT (milj. euroa)



TOIMINNAN RAHOITUS, SKOB (milj. euroa)



* Luku sisältää näytäntötuotot, muut toiminnan tuotot, sponsoritulot ja sijoitustuotot

** Luku sisältää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien avustukset

*** Luku sisältää toiminta-avustuksen veikkausvoittovaroista, erityisavustukset sekä balettioppilaitoksen valtionosuuden

Rahoitusasema

Kansallisoopperan ja -baletin rahoitusasema säilyi edellisvuosien tapaan vahvana koko vuoden. Vuoden 2023 lopussa säätiön taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan markkina-arvoon arvostetut rahoitusvarat olivat 23,9 miljoonaa euroa (27,5 miljoonaa euroa 31.12.2022).

Säätiön rahoitusomaisuuden markkina-arvo 31.12.2023 oli 24,6 miljoonaa euroa (27,6 miljoonaa euroa vuonna 2022). Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajat on määritelty säätiön hallituksen määrittämässä sijoitusstrategiassa. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata ja kasvattaa sijoitussalkun arvoa ja antaa keskipitkällä aikavälillä kohtuullinen tuotto alhaisella riskitasolla. Säätiön sijoitussalkkua hoitaa varainhoitoyhtiö.

Varsinaisen toiminnan omarahoitusta rahoituslaskelmassa oli 16,1 miljoonaa euroa (13,1 miljoonaa euroa vuonna 2022). Näistä yhteistyösopimusten perusteella saatujen yritys yhteistyötuottojen ja projektikohtaisten avustusten osuus oli 2,6 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa). Vuokrakulujen kattamiseen saatiin valtion vuokra-avustusta 12,0 miljoonaa euroa (12,2 miljoonaa euroa).

Rahavirta avustuksista laski 44,3 miljoonaan euroon (45,4 miljoonaa euroa vuonna 2022) (ei sisällä vuokra-avustusta). Toiminta-avustukset perustuivat opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa vuosiksi 2021–2024 solmittuun aiesopimukseen sekä Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa vuosiksi 2023–2027 solmittuun yhteistyösopimukseen.

Säätiön rahoituksesta 52 prosenttia katettiin valtion lakisääteisellä rahoituksella, 7 prosenttia pääkaupunkiseudun kuntien toiminta-avustuksella, 1 prosentti balettioppilaitoksen valtionosuudella, 16 prosenttia valtion vuokra-avustuksella ja 24 prosenttia oma-toimisella rahoituksella.

Alijäämäisen tuloksen myötä vuoden 2023 lopun oma pääoma laski ja oli 14,6 miljoonaa euroa (17,7 miljoonaa euroa vuonna 2022) ja vapaa oma pääoma oli 14,4 miljoonaa euroa (17,5 miljoonaa euroa). Vuoden aikana ei käytetty lainarahoitusta.

Henkilöstö

Vuoden 2023 lopussa säätiön palveluksessa työskenteli yhteensä 551 kuukausipalkkaista työntekijää (555 vuoden 2022 lopussa), ja keskimäärin työntekijöitä oli vuoden aikana 542 (536). Kuukausipalkkaisina työskenteli ihmisiä 34 eri maasta. Keskimäärin taiteellisissa tehtävissä työskenteli vuoden aikana 249, teknisillä osastoilla 191, hallinnollisissa tehtävissä 46, muissa taiteellisissa ja tuotannollisissa tehtävissä 47 sekä balettioppilaitoksessa 9 henkilöä. Luvuissa ovat mukana Kansallisbaletin nuorisoryhmän 12 (keskimäärin) tanssijat ja 0,5 oopperalaulajajarjoittelijaa.

Vuoden lopussa voimassa olleista työsuhteista 478 (468 vuonna 2022) oli vakituisia ja 58 (71) määräaikaisia ja 15 (16) harjoittelijaa. Vuoden 2023 aikana alkoi 18 (28) kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassa olevaa ja 93 (113) määräaikaista työsuhdetta.

Vuoden aikana päättyi 17 (39 vuonna 2022) kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassa olevaa ja 97 (91) määräaikaista työsuhdetta. Lisäksi vuoden aikana Kansallisoopperan ja -baletin työskentelyyn osallistui kaiken kaikkiaan 766 (787) tunti- ja suoritepalkkaista työntekijää, joista noin 79 prosenttia vierailijoina taiteellisissa tehtävissä. Tuntityöntekijöiden määrä vuoden aikana oli keskimäärin 32,8 henkilötyövuotta (31,7).

Päivitetty tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää myös palkkakartoituksen vuoden 2023 tietoihin perustuen.

Työehtosopimukset

Kansallisoopperan ja -baletin henkilöstöryhmien palkka- ja työehtoja määrittää 10 eri työehtosopimusta. Taiteellisten ryhmien eli orkesterin, tanssijoiden, oopperalaulajien ja muiden taiteellisten ryhmien sekä toimiston (Muusikkojen liitto), näytäntötekniikan (Erto), päivätekniikan (Teatteri- ja Mediatyöntekijät), teknisten pienryhmien ja esimiesten (PAM) työehtosopimukset uusittiin alkuvuonna 2023 kahden vuoden sopimuskaudeksi päättymään 28.2.2025. Neuvotteluratkaisut koskivat yleisen linjan mukaisia palkankorotuksia ja perhevapaaudistuksen vaikutuksia työehtosopimukseen. Balettioppilaitoksen opettajiin sovelletaan valtakunnallista Palvelualojen Työnantajat Paltan neuvottelemaa tanssinopettajien työehtosopimusta. Lisäksi eräisiin työntekijäryhmiin sovelletaan yleissitovaa Teatterialan työehtosopimusta.

Kansallisoopperan ja -baletin työnantajaliitto on Palvelualojen Työnantajat Palta rekisteröity yhdistys, joka on Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) jäsenliitto. Pääjohtaja Gita Kadambi oli toimintavuoden aikana Paltan hallituksen jäsen. Pääjuristi Anita Prusila oli Paltan työmarkkinavaliokunnan jäsen.

Eläkejärjestelyt

Kansallisoopperan ja -baletin työntekijöille on järjestetty lakisääteinen TyEL-eläketurva. Lähinnä vakinaisia laulajia ja tanssijoita koskee ryhmäeläkevakuutuksella järjestetty kollektiivinen lisäeläketurvajärjestelmä, johon liittyvät ammattikohtaiset alemmat eläkeiät. Tanssijoilla ja laulajilla on lisäksi uudelleen koulutusjärjestelmä, jonka puitteissa he voivat halutessaan saada lisäeläkkeen sijaan korvausta uuteen ammattiin kouluttautumista varten. Vuoden 2023 aikana lisäeläkevakuutuksen piirissä oli yhteensä 157 työntekijää, joista 64 tanssijaa, 57 laulajaa ja 6 muuta työntekijää sekä 237 eläkkeensaajaa.

Vuosittaiset eläkevastuut ja -kulut on tilinpäätöksessä kirjattu eläkevakuutusyhtiön laskelman mukaisesti täyteen määräänsä tuloslaskelman eläkekuluihin. Lisäeläkekulut vaihtelevat vuosittain johtuen lisäeläkejärjestelmän osatekijöiden, kuten palkkakehityksen, työeläkeindeksin ja eläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan tuottojen, muutoksista sekä eläketapahtuman yhteydessä tehtävästä eläkkeiden yhteensovittamisesta.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ



Yritysyhteistyö ja varainhankinta

Yritysyhteistyön sekä lahjoittajasuhteiden luomiseen ja pitkäjänteiseen kehittämiseen keskittyvän varainhankinnan työ jatkui vuonna 2023. Pääyhteistyökumppaneina jatkoivat Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Stockmann sekä yhteistyökumppanina Evli.

Jane ja Aatos Erkon säätiö on myöntänyt 1 200 000 euron avustuksen Kansallisbaletin nuorisoryhmän vuosien 2022–2025 toiminnalle. Nuorisoryhmä on aloittanut toimintansa vuonna 2013 Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoituksen turvin. Vuoden 2023 lopulla ryhmässä työskenteli 13 iältään 17–23-vuotiasta tanssijaa (14).

Jane ja Aatos Erkon säätiön vuonna 2022 myöntämän 200 000 euron avustuksen turvin jatkettiin valtakunnallisen Balettienergiaa lapsille -työpajakokonaisuuden tuottamista. Ykkösluokan oppilaat osallistuivat vuoden aikana 114 työpajaan 29 paikkakunnalla eri puolilla Suomea.

Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoittama nelivuotinen immersiiiviseen oopperaelämykseen keskittynyt Opera Beyond -hanke päättyi. Vahva digitaalinen kehitys kuitenkin jatkuu. Osana Opera Beyondia kehitetty näyttämösuunnitteluun tarkoitettu virtuaalinen työkalu

XR Stage 1.0 julkistettiin Opera Europan konferenssissa Mainzissa toukokuussa. Sitra Lab myönsi rahoituksen XR Stagella toteutetulle kokeelliselle tanssiprojektille nimeltään Portal. Yhteistyö alan Latinalaisen Amerikan kattojärjestön, Opéra Latinoamerican, kanssa käynnistyi keväällä, kun Kansallisooppera ja -baletti ryhtyi mentoroimaan viittä chileläistä teatteria XR Stagella toteutettavan virtuaalinäyttämön pilottiprojektissa.

Suomen kansallisoopperan sekä Louise ja Göran Ehrnroothin säätiön perustama Nuorten laulajien ohjelma käynnistyi vuonna 2023. Ohjelmaan valittiin kaudelle 2023–2024 kaksi sopraanoa, jotka toimivat Kansallisoopperan solistiharjoittelijoina ja esiintyvät päänäyttämön teoksissa.

Oopperan päälämpiössä jatkettiin vuoden 2023 aikana seniorikansalaisille tarkoitettuja suosittuja Teetanseja. Tanssit tavoittivat myös suoratoiston välityksellä. Tämän teki mahdolliseksi Tradekan säätiön avustus.

Suomen kansallisoopperalle ja -baletille on myönnetty rahankeräyslain tarkoittama, toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa.

Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Kansallisoopperan ja -baletin hallituksen hyväksymän riskienhallintapolitiikan mukaan säätiön riskinkantokykyä tarkastellaan ohjelmistosuunnitteluun pohjautuvalla aikavälillä. Säätiö ei hyväksy riskejä, jotka voivat keskipitkällä aikavälillä vaarantaa Säätiön hallituksen hyväksymän oman pääoman kriisirajan.

Vuoden 2023 riskikartoituksessa suurin osa tunnistetuista riskeistä oli operatiivisia, vaikutukseltaan vähäisiä tai kohtalaisia, todennäköisyydeltään mahdollisia tai harvinaisia ja melko hyvin hallinnassa. Merkittävimmäksi riskiksi nousi käyttöikänsä päähän tullut esitystekninen verkko, joka on suunnitelmassa uusia kesän 2024 aikana. Muut huomattavat riskit liittyivät kustannustason nousuun niin palkkakulujen, materiaalien ja palvelujen hintojen kuin erilaisten indeksikorotusten myötä sekä tuotannonohjausjärjestelmän uusimiseen.

Vuoden 2023 alusta voimaan tullut laki valtion rahoituksesta kansallisille taidelaitoksille lisää toiminnan vakautta ja ennakoitavuutta tulevaisuudessa. Rahoituslaki sisältää indeksikorotuksen vuodesta 2024 lähtien. Epävarmuutta tuo edelleen päätösten aikajänne-ero, sillä eduskunta päättää rahoituksen määrän vuosittain valtion talousarviossa, kun taas Kansallisoopperan ja -baletin ohjelmisto- ja tuotantosuunnitelmat ja sopimukset tehdään 3–5 vuodeksi eteenpäin.

Hallinto ja toimintaperiaatteet

Säätiön toiminnan lähtökohtana on hyvä hallintotapa sekä avoin, läpinäkyvä ja tehokas hallinto. Säätiön hallintoa ohjaavat periaatteet perustuvat säätiölakiin, säätiön sääntöihin, johto- ja taloussääntöön sekä hallintoneuvoston ja hallituksen työjärjestyksiin. Säätiön toimielimet ovat hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja, jota Kansallis-oopperassa ja -baletissa kutsutaan pääjohtajaksi.

Taloussäännön nojalla on annettu hankintaohje, matkustussääntö, lahjonnan kieltävä edustus- ja vieraanvaraisuusohje sekä sitä täydentävä sisäisten tilaisuuksien ohjeistus.

Henkilöstöllä on edustus hallituksessa ja hallintoneuvostossa. Henkilöstöryhmiä kuullaan johtajia sekä ylikapellimestaria valittaessa.

Hallitus

Hallitus edustaa säätiötä ja huolehtii sen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä tarkoituksen toteuttamiseksi noudattaen lakeja ja säätiön sääntöjä. Hallituksen tehtävät on määritelty säätiön säännöissä: oopperabaletti.fi/talo/hallinto.

Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyinen hallitus aloitti toimikautensa 6.4.2022, ja sen toimikausi päättyy huhtikuussa 2025.

Hallituksessa on 9 jäsentä. Opetus- ja kulttuuriministeriö nimeää hallituksen puheenjohtajan ja 4 jäsentä ja pääkaupunkiseudun kaupungit yhteensä 4 jäsentä (Helsinki 2, Espoo 1 ja Vantaa 1). Lisäksi hallituksessa on 3 henkilöstön valitsemaa edustajaa, joilla on hallituksen kokouksissa puhevalta, muttei äänivaltaa.

Hallituksen puheenjohtajana toimii Leena Niemistö, varapuheenjohtajana Sixten Korkman ja jäsenenä Riitta Björkenheim, Jukka Hako, Jaana Jalonen, Minna Lindgren, Antti Mykkänen, Tatu Rauhamäki ja Kerttu Tuomas. Henkilöstön edustajat ovat Pasi Eskelinen, Maria Mannermaa 31.7.2023 asti ja Tuomo Järvimäki 6.9.2023 alkaen sekä Timo Pulakka. Hallituksen esittelijänä toimii pääjohtaja Gita Kadambi ja sihteerinä pääjuristi Anita Prusila.

Hallituksen asettamina toimivat nimitys- ja palkitsemisvaliokunta ja tarkastusvaliokunta sekä työvaliokunta syksystä 2023 alkaen. Valiokunnat valmistelevat hallituksen päätettäviksi tulevia asioita ja antavat niistä suosituksia hallitukselle.

Työvaliokunta valmistelelee hallituksen kokouksia sekä edistää ja koordinoi kokouksessa käsiteltävien asioiden valmistelua. Työvaliokunnan jäsenet ovat Leena Niemistö (puheenjohtaja), Sixten Korkman (varapuheenjohtaja) ja pääjohtaja Gita Kadambi. Työvaliokunta kokoontui

2 kertaa. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee johdon nimityksiä, palkitsemista ja arviointia, hallinnointiperiaatteiden ja organisaation kehittämistä, työyhteisön kehittämissuunnitelmaa, tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa sekä henkilöstön työ- ja palkkaehtojen linjauksia. Vuonna 2023 nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 2 kertaa. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat Leena Niemistö (puheenjohtaja), Kerttu Tuomas (varapuheenjohtaja), Riitta Björkenheim ja Minna Lindgren.

Tarkastusvaliokunta valmistelee taloutta koskevia budjetteja, ennusteita ja tilinpäätösperiaatteita, arvioi talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmien sekä riskienhallinnan toimivuutta ja kehittämistä sekä pitää yhteyttä tilintarkastajiin. Vuonna 2023 tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat Sixten Korkman (puheenjohtaja), Jukka Hako (varapuheenjohtaja), Jaana Jalonen, Antti Mykkänen ja Tatu Rauhamäki.

Hallitus kokoontui 6 kertaa vuonna 2023. Kertomusvuonna hallituksen jäsenten osallistumismäärät varsinaisiin kokouksiin olivat seuraavat: Leena Niemistö 6/6 (100 %), Riitta Björkenheim 6/6 (100 %), Jukka Hako 6/6 (100 %), Jaana Jalonen 5/6 (83 %), Sixten Korkman 6/6 (100 %), Minna Lindgren 4/6 (67 %), Antti Mykkänen 5/6 (83 %), Tatu Rauhamäki 5/6 (83 %) ja Kerttu Tuomas 5/6 (83 %).

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa säätiön hallintoa, vahvistaa sen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä ylläpitää ja kehittää yhteiskuntasuhteita. Hallintoneuvoston 17 jäsentä ja heidän varajäsenensä nimeävät opetus- ja kulttuuriministeriö, pääkaupunkiseudun kaupungit sekä hallintoneuvosto itse.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan nimeää opetus- ja kulttuuriministeriö. Henkilökunta valitsee lisäksi 3 edustajaansa, joilla on puhevalta mutta ei äänivaltaa. Hallintoneuvosto kokoontui 2 kertaa vuonna 2023.

Puheenjohtajana toimii Pasi Kivisaari ja varapuheenjohtajana Jan Vapaavuori. Hallintoneuvoston kokoonpano on esitelty vuosikertomuksen sivulla 54. Hallintoneuvoston sihteerinä toimi pääjuristi Anita Prusila.

Hallintoneuvoston toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallintoneuvoston toimikausi alkoi hallintoneuvoston varsinaisen kokouksen päättyessä 6.4.2022 ja päättyy hallintoneuvoston varsinaisen kokouksen päättyessä huhtikuussa 2025.

Kansallisoopperan ja -baletin johto

Kansallisoopperan ja -baletin pääjohtajana toimii Gita Kadambi. Pääjohtajan tehtävät on määritelty säätiön säännöissä ja hallituksen vahvistamassa johtosäännössä (oopperabaletti.fi/talo/hallinto).

Pääjohtajan alaisina toimivat ja johtoryhmään kuuluvat oopperan taiteellinen johtaja Thomas de Mallet Burgess (Lilli Paasikivi 31.7.2023 asti), baletin taiteellinen johtaja Javier Torres López, viestintäjohtaja Liisa Rieki (sijaisena 17.2.2023 asti Johanna Järventaus) ja tuotantojohtaja Timo Tuovila, joka toimii myös pääjohtajan varamiehenä. Johtajien tehtävistä on määrätty johtosäännössä. Lisäksi pääjohtaja on delegoinut toimivaltaansa johtajille päätöksellään. Johtoryhmään kuuluvat lisäksi henkilöstöpäällikkö Hanna Fontana ja talouspäällikkö Ulla Paavola. Johtoryhmän sihteerinä toimii pääjuristi Anita Prusila.

Balettioppilaitos

Suomen kansallisooppera ja -baletti ylläpiti opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan perusteella balettioppilaitosta, joka antaa toisen asteen ammatillista koulutusta ja taiteen perusopetusta erityistehtävänään klassinen baletti.

Säätiön hallituksen nimittämä johtokunta vastaa koulutuksen järjestämisestä, kehittämisestä ja hallinnosta lain ja hallituksen vahvistaman balettioppilaitoksen johtosäännön mukaan. Johtokunnan puheenjohtajana toimi Aulis Pitkälä. Johtokunnan esittelijänä ja sihteerinä toimi balettioppilaitoksen rehtori Satu Ristlakki. Rehtorin tehtävistä on määrätty balettioppilaitoksen johtosäännössä. Rehtorin esihenkilönä toimii baletin taiteellinen johtaja.

Lähipiiritoimet

Toimintavuoden 2023 aikana säätiön säätiölain tarkoittamaan lähipiiriin kuuluivat hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, pääjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet, tilintarkastaja sekä edellä mainittujen puoliset, lapset, vanhemmat ja sisarukset ja yhteisöt, joissa edellä mainituilla on määräysvalta. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö säätiön perustajana kuuluu lähipiiriin.

Lähipiirille annetut avustukset ja etuudet ja muut toimet lähipiirin kanssa

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille on annettu tavanomaisina vastikkeettomina palvelusuoritteina rajoitettu määrä ilmaislippuja ooppera- ja balettiesityksiin tarkoituksin, että hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tutustuvat luottamustehtäväänsä liittyen säätiön harjoittaman ooppera- ja balettitoiminnan sisältöön. Perehtyminen säätiön toimintaan kuuluu säätiön hallintoneuvoston ja hallituksen huolelliseen tehtävän hoitamiseen. Pääjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat saaneet tavanomaisina vastikkeettomina palvelusuoritteina työtehtäviinsä liittyen rajoitetun määrän ilmaislippuja ooppera- ja balettiesityksiin, ja muutoin he ovat ostaneet rajoitetun määrän ooppera- ja balettilippuja hallituksen vahvistamaan henkilökunnan alennushintaan. Lähipiiriin kuuluvat ovat muutoin ostaneet ooppera- ja balettilippuja tavanomaisin ehdoin hallituksen vahvistamaan markkinaehtoiseen hintaan.

Pääjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä on oikeus vuokrata lyhytaikaisesti säätiön hallitsemia tiloja ja huoneistoja henkilökohtaiseen käyttöönsä hallituksen vahvistamaan henkilökuntahintaan ja muutoin tavanomaisesti ja merkitykseltään vähäisessä määrin hallituksen vahvistamaan markkinaehtoiseen vuokrahintaan.

Lähipiirille ei ole annettu avustuksia, rahalainoja eikä vastuita tai vastuusitoumuksia näiden puolesta.

Lähipiirille annettujen avustusten, etujen sekä säätiön ja lähipiirin välisten muiden toimien taloudelliset arvot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa nro 19. Säätiö on vahvistanut lähipiiriohjeen ja ylläpitää lähipiirilueteloa.

Säätiön hallitus päätti 9.12.2022, että se luopuu Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n hallituksen nimittämisestä ja siten määräysvallasta tukisäätiöön. Tukisäätiön hallitus päätti asianomaisesta sääntöjen muutoksesta 15.2.2023. Sääntömuutos on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksessa 31.3.2023. Näin ollen konsernirakenne on päättynyt ja tukisäätiön tilinpäätös jätetään yhdistelemättä Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n tilinpäätökseen kertomusvuonna 2023. Vuodesta 2023 alkaen Kansallisoopperan ja -baletin hallinnollinen henkilökunta on suorittanut Oopperan ja baletin tukisäätiön hallinnolliset tehtävät veloitusta vastaan. Säätiö on Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n perustaja.

Tilikauden päättymisen jälkeiset olennaiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut merkittäviä normaalista toiminnasta poikkeavia tapahtumia.

Vuoden 2024 toiminnan näkymiä ja tavoitteita

Vuosi 2024 on vuoden 2019 jälkeen ensimmäinen ilman korona-pandemian tai peruskorjausten aiheuttamia poikkeusaikatauluja toteutettava toimintavuosi. Tarjolla on jälleen laaja kirjo kiinnostavaa ja korkeatasoista ohjelmistoa eri kohderyhmille niin päänäyttämöllä kuin muillakin näyttämöillä.

Päivitämme strategiaamme syyskaudella 2023 alkaneessa strategia-prosessissa. Uusi visiomme on ”Kaikkien Ooppera & Baletti”. Vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon uudet tavoitteet ja polku niiden saavuttamiseksi, mutta ne täsmentyvät kevään aikana. Missiomme ja hyviksi koetut arvomme säilyvät strategian päivityksessä ennallaan.

Toiminnassamme ja toimintasuunnitelmassamme huomioimme myös kestävän kehityksen. Vuonna 2021 valitsimme YK:n Agenda 2030 mukaisista kestävän kehityksen tavoitteista viisi päätavoitetta, joihin katsomme voivamme vaikuttaa ja jotka näemme tehtävämme ja toimintamme kannalta meille tärkeimpinä.

Strategian päivittämisen lisäksi vuoden 2024 painopisteet ovat asiakasrajapinnassa: erinomaisessa asiakaskokemuksessa, eri väestöryhmien tavoittamisessa sekä digitaalisissa palveluissa.

Stage24-palvelun kehittämisen ja uuden äly-tv-sovelluksen kautta pystymme tuottamaan asiakkaillemme entistä laadukkaampia palveluja. Osa Stage24:n sisällöistä on muuttumassa samalla maksullisiksi.

Yksi keskeinen tavoitteemme on myös yleisötyön strategian uudistaminen. Kansallisoopperan ja -baletin yleisötyö tarjoaa eri kohderyhmille monipuolisia sisältöjä ympäri Suomen, mutta toiminnan muotoja on välillä hyvä arvioida kriittisesti. Saavutettavuuden parantaminen esteettömyys mukaan lukien on kolmas keskeinen tavoitteemme myös kestävän kehityksen näkökulmasta.

Keskeiset vastuullisuustoimenpiteemme vuonna 2024 liittyvät ennen kaikkea tuottavuuteen, työhyvinvoinnin parantamiseen ja turvalliseen työympäristöön, vastuulliseen kuluttamiseen sekä entistä tehokkaampaan, vastuullisempaan ja läpinäkyvämpään instituutioon.

Kansainvälinen yhteistyö jatkuu aktiivisena Opera Europa -järjestössä sekä ooppera- ja balettitalojen kanssa. Osallistuimme Luova Eurooppa -rahoitteisiin OperaVision- ja Next Stage -hankkeisiin. OperaVision -suoratoistopalvelussa nähtiin *Turandot*-ooppera

helmikuussa, ja kevätkaudella 2024 vuorossa on *Jevgeni Onegin* -tuotantomme. Next Stage -hanke edistää ooppera-alaa kestävän kehityksen, digitaalisuuden ja moninaisuuden alueilla koulutuksen ja innovaatorahoituksen avulla.

Hallitus päätti Kansallisoopperan ja -baletin osallistumisesta tammikuussa 2024 käynnistyneeseen Xtreme-projektiin, jonka tavoitteena on kehittää virtuaalisia kokemuksia yhdistetyn todellisuuden eli MR-tekniikan avulla. Kulttuuri- ja teknologiateollisuuden eri osa-alueita yhdistävää ja 14 kumppanin muodostamaa hanketta rahoittaa Euroopan unioni ja Nottinghamin yliopiston osalta Yhdistynyt kuningaskunta.

Hallitus päätti keskeyttää OperaERP-tuotannonohjausprojektin kesällä 2023. Loppuvuodesta alettiin valmistella uutta, vuonna 2024 toteutettavaa tuotannonsuunnittelun ja työajanhallinnan hanketta, jossa voidaan hyödyntää päättyneen projektin oppeja.

Hallitus päätti kesällä 2023 esitystekniikan tietoliikenneverkon uudistamisesta, mikä on vuoden 2024 suurin investointihanke. Nykyinen verkko on käyttökänsä päässä ja muodostaa tunnistetun riskin esitystoiminnalle. Verkko uusitaan kesän esitystauon aikana.

Tuloslaskelma

1 000 EUR	Liite	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
VARSINAINEN TOIMINTA			
Näytäntötuotot		10 686	9 786
Muut varsinaisen toiminnan tuotot		5 207	3 962
Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä		15 892	13 749
Palkat ja palkkiot	(2)	-35 263	-34 224
Eläkekulut	(3)	-10 728	-9 715
Muut henkilösivukulut		-1 441	1 354
Muut henkilökuntakulut		-3 113	-2 324
Henkilöstökulut yhteensä	(2)	-50 544	-47 617
Poistot	(8)	-1 665	-1 626
Tuotantokulut		-4 773	-4 449
Viestinnän kulut		-1 645	-1 626
Hallinto- ja muut kulut	(9)	-2 586	-2 424
Kiinteistö- ja kalustokulut	(5)	-15 648	-15 057
Valtion vuokra-avustukset	(5)	12 037	12 202
Muut kulut yhteensä		-12 615	-11 353
Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä		-64 825	-60 596
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ		-48 933	-46 847

1 000 EUR	Liite	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
Varainhankinta			
Varainhankinnan tuotot		106	155
Varainhankinnan kulut		0	0
Varainhankinnan tuotot ja kulut yhteensä	(6)	106	155
Sijoitus- ja rahoitustoiminta			
Sijoitustoiminnan tuotot		1 536	431
Sijoitustoiminnan kulut		-222	-2 042
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ja kulut yhteensä	(7)	1 314	-1 611
OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ		-47 512	-48 303
AVUSTUKSET			
Valtion yleisavustus		38 197	41 447
Valtionosuus balettioppilaitokselle		846	891
Valtionrahoitus yhteensä		39 043	42 338
Helsingin kaupungin avustus		3 694	3 694
Espoon kaupungin avustus		1 137	1 137
Vantaan kaupungin avustus		59	472
Kauniaisten kaupungin avustus		472	59
Kaupunkien avustukset		5 361	5 361
Yleisavustukset yhteensä		44 404	47 700
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ		-3 108	-603

Tase

1 000 EUR	Liite	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
	(10)		
Aineettomat hyödykkeet			
Tietohallinto-ohjelmat		4	7
Muut aineettomat hyödykkeet		726	632
		730	639
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto		1 513	1 195
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet		3 976	3 982
Soittimet		176	189
Keskeneräiset hankinnat		52	302
		5 717	5 667
Sijoitukset			
Asunto-osakkeet	(11)	1 514	1 514
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Myyntisaamiset		691	499
Muut saamiset		997	1 023
Siirtosaamiset	(12)	519	490
		2 208	2 012
Rahoitusarvopaperit	(13)	20 464	19 223
Rahat ja pankkisaamiset		3 396	8 247
VASTAAVAA YHTEENSÄ		34 028	37 302

1 000 EUR	Liite	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	(14)		
Peruspääoma		168	168
Käyttöpääoma		2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä		15 047	15 650
Tilikauden yli-/alijäämä		-3 108	-603
		14 612	17 721
VIERAS PÄÄOMA			
Pakolliset varaukset			
Eläkekulut	(3)	4 748	4 883
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Saadut ennakkomaksut	(15)	5 121	4 774
Ostovelat		2 619	2 980
Muut lyhytaikaiset velat		954	940
Siirtovelat	(16)	5 974	6 004
		14 668	14 698
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		34 028	37 302

Rahoituslaskelma

1 000 EUR	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
VARSINAISEN TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Esitystoiminnasta saadut maksut	10 769	8 953
Muusta toiminnasta saadut maksut	5 349	4 144
Maksut toiminnan kuluista	-75 712	-68 557
Valtion avustus toimitilojen vuokraan	12 037	12 202
VARSINAISEN TOIMINNAN RAHAVIRTA	-47 558	-43 258
RAHAVIRTA AVUSTUKSISTA		
Valtion avustukset	38 958	39 997
Kaupunkien avustukset	5 361	5 361
RAHAVIRTA AVUSTUKSISTA	44 320	45 359
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-3 239	2 101
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 791	-1 206
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 791	-1 206
VARAINHANKINNAN RAHAVIRTA		
Varainhankinnan kulut	0	0
Varainhankinnan tuotot	106	155
VARAINHANKINNAN RAHAVIRTA	106	155

1 000 EUR	1.1–31.12 2023	1.1–31.12 2022
SIJOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA		
Rahoituskulut ja maksetut korot	-222	-2 042
Rahoitustuotot ja saadut korot	1 536	431
SIJOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA	1 313	-1 611
RAHAVAROJEN MUUTOS, LISÄYS / VÄHENNYS	-3 610	-561
LIKVIDIT VARAT TILIKAUDEN ALUSSA	27 470	28 031
Lyhytaikaiset sijoitukset tilikauden lopussa	20 464	19 223
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	3 396	8 247
LIKVIDIT VARAT TILIKAUDEN LOPUSSA YHTEENSÄ	23 860	27 470

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu voimassaolevan kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Toiminnan tuotot ja kulut on jaksotettu suoriteperusteisesti. Tuotantoon liittyvät kulut on kuitenkin kirjattu pääsääntöisesti syntymähetkeen. Yhteistuotantoon liittyvät tuotot ja kulut jaksotetaan kyseisen teoksen ensi-iltakaudelle. Vakuutusyhtiöiltä saadut palkkakorvaukset on kirjattu palkkakulujen vähennykseksi. Näytäntötuotot on jaksotettu esitystoimintaan perustuen sille tilikaudelle, jolla esitys on ollut. Valtion lakisääteinen rahoitus sekä valtiolta, kaupungeilta ja muilta saadut yleisavustukset on tuloutettu kirjanpidossa määrärahapäätösten mukaisille kausille. Yritysyhteistyön tuotot on kirjattu muihin varsinaisen toiminnan tuottoihin. Kiinteistön ylläpidon ja huollon veloitukset kiinteistön omistajalta on kirjattu tuottoihin. Muut valtion erityisavustukset on kirjattu muihin varsinaisen toiminnan tuottoihin.

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintameno- ja poistetaan suunnitelman mukaan niiden taloudellisena pitoaikana. Saamiset, sijoitukset ja rahoitusarvopaperit on arvostettu nimellisarvoon tai hankinta-arvoon ja sitä alempaan käypään arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

2. Henkilöstö

2.1. Henkilöstömäärä

Kuukausipalkkainen henkilöstö ammattiryhmittäin vuoden aikana

	2023 keskimäärin	2022 keskimäärin
Lauluosasto	59	51
Orkesterimuusikot	109	107
Balettitanssijat	82	85
Balettioppilaitos	9	9
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	47	45
Tekniset työntekijät	191	191
Yleishallinto	46	48
Kuukausipalkkainen henkilöstö yhteensä	543	536

Kuukausipalkkaisen henkilöstön määrä

	31.12.2023	31.12.2022
Vakituiset työsuhteet	478	468
Määräaikaiset työsuhteet	73	87
Kuukausipalkkainen henkilöstö yhteensä	551	555

Kuukausipalkkainen henkilöstö ammattiryhmittäin vuoden lopussa

	31.12.2023	31.12.2022
Lauluosasto	62	56
Orkesterimuusikot	109	112
Balettitanssijat	84	87
Balettioppilaitos	9	10
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	49	48
Tekniset työntekijät	193	196
Yleishallinto	45	46
Kuukausipalkkainen henkilöstö yhteensä	551	555

Tuntipalkkaiset työntekijät ja vierailijat vuoden aikana

	31.12.2023	31.12.2022
Tuntipalkkaiset työntekijät	164	124
Vierailevat taiteilijat ja muut suoritepalkkaiset tehtävät	602	663
Tuntipalkkaiset työntekijät (htv)	32,8	31,7

Tuntipalkkisiin työntekijöihin sekä vieraileviin taiteilijoihin ja muihin suoritepalkkisiin tehtäviin on laskettu vuoden aikana näissä tehtävissä toimineiden henkilöiden yhteismäärä. Tuntipalkkaista työvoimaa on käytetty lähinnä tekniikan, aulapalvelun ja myynnin tehtävissä. Kaikista tuntipalkkaisista, vierailija- ja muista suoritepalkkaisista tehtävistä suurin osa (79 %) liittyy taiteellisiin tehtäviin.

2.2. Henkilöstökulut

1 000 EUR	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022
Kokoaikainen henkilöstö		
Palkat	29 211	27 672
Eläkemenot	10 094	8 994
Muut henkilösivukulut	1 270	1 199
Muut henkilöstökulut	2 947	2 087
Kokoaikainen henkilöstö yhteensä	43 521	39 952
Tuntipalkkaiset työntekijät		
Palkat	1 354	1 318
Eläkemenot	224	246
Muut henkilösivukulut	60	53
Tuntipalkkaiset työntekijät yhteensä	1 638	1 618
Vierailijat		
Palkkiot	4 698	5 233
Eläkemenot	410	474
Muut henkilösivukulut	110	102
Muut henkilöstökulut	166	237
Vierailijat yhteensä	5 385	6 047
Henkilöstökulut yhteensä	50 544	47 617

Kokoaikaisen henkilöstön muut henkilöstökulut sisältävät työterveyshuollon kulut, päivä-, puku- ja soitinrahat, matka- ja majoituskulut, ruokailukulut, rekrytointikulut sekä kuntoliikuntakulut. Vierailijoiden muut henkilöstökulut ovat matka- ja majoituskuluja.

Hallintoneuvoston jäsenille ei ole maksettu palkkaa tai palkkioita hallintoneuvostossa toimimisesta. Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot tilikaudelta olivat yhteensä 59 tuhatta euroa (56 tuhatta euroa vuonna 2022). Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa hallituksen kokouspalkkiot. Hallitus kokoontui tilikaudella 6 kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen kokouksiin osallistumisprosentti oli 89 % (95 % vuonna 2022).

Kansallisoopperan ja -baletin toimitusjohtajalle maksettiin tilikaudella palkkoja 197 tuhatta euroa pääjohtajan tehtävistä (191 tuhatta euroa vuonna 2022). Muille säätiön johtajille maksettiin yhteensä 594 tuhatta euroa johtamistehtävistä (538 tuhatta euroa vuonna 2022). Kaikkien johtoryhmätyöskentelyyn osallistuvien palkkoja maksettiin yhteensä 804 tuhatta euroa (742 tuhatta euroa vuonna 2022).

3. Säätiön eläkejärjestelyt ja eläkekulujen jaksotus

Säätiön henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiössä. Säätiön laulajilla ja tanssijoilla sekä osalla muuta henkilökuntaa on lisäeläketurva, joka on samoin järjestetty vakuutuksella. Lisäeläketurva koskee pääasiassa vakituksessa työsuhteessa työskenteleviä laulajia ja tanssijoita. Lakisääteisiin eläkkeisiin ja lisäeläkkeisiin liittyvät vakuutusmaksut kirjataan vuosittain kuluksi. Lisäeläkevastuu, joka liittyy määräaikaisten laulajien ja tanssijoiden työsuhteisiin sekä eläkkeiden indeksikorotuksiin, sisältyy taseen pakollisiin varauksiin.

Lisäeläkevastuun muutos on kirjattu tilikauden kulun oikaisuksi ja pakollisten varausten lisäykseksi. Muutos oli tilikauden aikana yhteensä 59 tuhannen euron vähennys (68 euron tuhannen lisäys vuonna 2022). Lisäksi kulun ja varauksen vähennykseksi on kirjattu maksussa olevien eläkkeiden indeksikorotuksen muutos 76 tuhatta euroa (indeksikorotusvaraus yhteensä 3 milj. euroa).

4. Omarahoitusosuuden laskentakaavat

$$\text{Omarahoitusosuus (\%)} = \frac{\text{Toiminnan tuotot yhteensä + Varainhankinnan tuotot ja kulut yhteensä + Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut yhteensä}}{\text{Toiminnan tuotot yhteensä + Varainhankinnan tuotot ja kulut yhteensä + Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut yhteensä + Yleisavustukset yhteensä + Valtion vuokra-avustukset}}$$

$$\text{Omarahoitusosuus toiminnan kuluista (\%)} = \frac{\text{Toiminnan tuotot yhteensä + Varainhankinnan tuotot ja kulut yhteensä + Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut yhteensä}}{\text{Toiminnan kulut yhteensä}}$$

5. Kiinteistöjen vuokratulot ja valtion vuokra-avustukset

Oopperatalo ja Nurmijärvellä sijaitseva lavastevarasto ovat Suomen valtion omistamia ja Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimia kiinteistöjä. Oopperatalosta maksettiin vuonna 2023 vuokraa 12,4 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt tähän 11,3 miljoonan euron avustuksen. Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimien lavastevarastojen vuokrat vuonna 2023 olivat yhteensä 752 tuhatta euroa, johon saatiin avustus 692 tuhatta euroa. Valtion vuokra-avustukset on tuloslaskelmassa kirjattu vuokratulujen vähennykseksi. Muilta kuin Senaatti-kiinteistöiltä vuokrattujen tilojen vuokrat olivat 0,9 miljoonaa euroa (0,9 miljoonaa euroa vuonna 2022). Näihin vuokriin ei ole saatu erillistä vuokra-avustusta.

6. Varainhankinnan tuotot ja kulut

1 000 EUR	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022
Luvanvaraiset keräystuotot	3	4
Muut varainhankinnan tuotot	103	151
Varainhankinnan tuotot yht.	106	155
Varainhankinnan kulut	0	0
Varainhankinnan kulut yht.	0	0
Varainhankinnan nettotuotot	106	155

7. Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut

1 000 EUR	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022
Korkotuotot	2	3
Palautuneet hallintopalkkiot	50	53
Rahastojen myyntivoitot	152	374
Rahastojen arvonalennus /-palautus	1 331	0
Sijoitustoiminnan tuotot yht.	1 536	431
Rahastojen myyntitappiot	-209	-428
Varallisuuden hoitopalkkiot	-10	-12
Korkomenot	-2	-4
Rahastojen arvonalennus /-palautus	0	-1 598
Sijoitustoiminnan kulut yht.	-222	-2 042
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 314	-1 611

8. Poistosuunnitelman perusteet

Käyttöomaisuuteen aktivoidaan sellaiset hankinnat, joiden taloudellinen pitoaika on yli 3 vuotta. Hankinta-arvoltaan alle 3 000 euron arvoiset yksittäiset lisenssit, pienkoneet ja -laitteet kirjataan kuitenkin olennaisuuden periaatteen nojalla juoksevasti kuluksi.

Pysyvien vastaavien poistosuunnitelmat:

Tietohallinto-ohjelmat	Tasapoisto 3– 5 vuodessa
Muut aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto 5–10 vuodessa
Koneet ja kalusto	Tasapoisto 3–10 vuodessa
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet	Tasapoisto 3–10 vuodessa
Soittimet	Tasapoisto 3–10 vuodessa

Suunnitelman mukainen poistoaika määräytyy hankintakohtaisesti ja lasketaan kuukausikohtaisesti.

9. Tilintarkastusyhteisöille maksetut palkkiot

1 000 EUR	1.1.–31.12. 2023	1.1.–31.12. 2022
Varsinaisesta tilintarkastuksesta	40	35
Veroneuvonnasta	11	0
Muista palveluista	27	0
Yhteensä	77	35

Tasetta koskevat liitetiedot

10. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
TIETOHALLINTO-OHJELMAT		
Hankintameno 1.1.	398	398
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-27	0
Kertyneet poistot 1.1.	-391	-382
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	27	0
Menojäännös 1.1.	7	16
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	0
- Tilikauden poisto	-2	-9
Kirjanpitoarvo 31.12.	4	7

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Hankintameno 1.1.	1 496	1 448
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-71	0
Kertyneet poistot 1.1.	-864	-711
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	71	0
Menojäännös 1.1.	632	737
+ Lisäykset tilikauden aikana	240	48
- Tilikauden poisto	-147	-152
Kirjanpitoarvo 31.12.	726	632

AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
KONEET JA KALUSTO		
Hankintameno 1.1.	3 827	3 527
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-123	0
Kertyneet poistot 1.1.	-2 633	-2 239
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	123	0
Menojäännös 1.1.	1 195	1 288
+ Lisäykset tilikauden aikana	687	300
- Tilikauden poisto	-368	-394
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 513	1 195

SÄHKÖ-, VALO- JA ÄÄNILAITTEET

Hankintameno 1.1.	8 939	8 424
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-222	0
Kertyneet poistot 1.1.	-4 957	-3 938
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	222	0
Menojäännös 1.1.	3 982	4 485
+ Lisäykset tilikauden aikana 515 1 407 1 407	1 090	515
- Tilikauden poisto	-1 096	-1 019
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 976	3 982

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
SOITTIMET		
Hankintameno 1.1.	1 793	1 769
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-40	0
Kertyneet poistot 1.1.	-1 604	-1 553
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	40	0
Menojäännös 1.1.	189	216
+ Lisäykset tilikauden aikana	39	24
- Tilikauden poisto	-52	-52
Kirjanpitoarvo 31.12.	176	189
KESKENERÄISET HANKINNAT		
Menojäännös 1.1.	302	0
- Aktivointi tilikauden aikana	-302	0
+ Lisäykset tilikauden aikana	52	302
Kirjanpitoarvo 31.12.	52	302

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Hankintameno 1.1.	16 756	15 565
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-482	0
Kertyneet poistot 1.1.	-10 449	-8 824
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	483	0
Menojäännös 1.1.	6 306	6 742
+ Lisäykset tilikauden aikana	1 806	1 190
- Tilikauden poisto	-1 665	-1 626
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 447	6 306

11. Sijoitukset asunto-osakkeisiin

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Asunto-osakkeet		
Hankintameno 1.1.	1 514	1 514
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 514	1 514

12. Siirtosaamiset

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Siirtosaamiset		
Henkilöstökuluihin liittyvät siirtosaamiset	204	199
Siirtosaamiset yhteistuotannosta	266	290
Avustuksiin liittyvät siirtosaamiset	18	0
Muut siirtosaamiset	31	1
Siirtosaamiset yht.	519	490

13. Lyhytaikaiset sijoitukset**Rahoitusarvopaperit**

Koska rahoituspäätösten lyhyt aikajänne luo epävarmuutta ja siten haasteellisuutta toiminnan suunnitteluun, on sijoitusrahastosijoitukset ajateltu kuuluvan osaksi säätiön kassanhallintaa. Tämän vuoksi rahasto-osuudet esitetään vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisissa sijoituksissa. Sijoitukset ja rahoitusarvopaperit on arvostettu hankinta-arvoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Rahasto-osuudet		
Käypäarvo	21 211	19 305
Kirjanpitoarvo	20 464	19 223
Arvoero	747	82

14. Oman pääoman muutokset

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Oman pääoman muutokset		
Peruspääoma	168	168
Sidottu oma pääoma	168	2 505
Muu oma pääoma	2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä tilikauden alussa	15 047	15 650
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 108	-603
Kertynyt ylijäämä tilikauden lopussa	11 939	15 047
Vapaa oma pääoma	14 444	17 552
Oma pääoma yhteensä	14 612	17 721

15. Saadut ennakkomaksut

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Ennakkoon saadut maksut esityksistä	4 286	4 258
Ennakkoon saadut maksut yhteistuotannoista	65	175
Muut ennakkomaksut	771	342
Saadut ennakkomaksut yhteensä	5 121	4 774

16. Siirtovelat

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Siirtovelat		
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	5 705	5 670
BAOL takaisinperintä 2015-2016	0	67
Muut kulujen jaksotukset	269	268
Siirtovelat yhteensä	5 974	6 004

17. Vastuut

17.1. Vuokravastuut ja vuokra-avustukset

Voimassa olevat vuokrasopimukset ja arvioidut saatavat vuokra-avustukset.

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat vuokrat		
Oopperatalo	13 376	12 735
Varastovuokrat	1 468	1 305
Muut vuokrat	12	12
Arvioidut vuokriin saatavat avustukset	-13 807	-12 263
Vuokravastuut yhteensä	1 049	1 788

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Myöhemmin maksettavat vuokrat		
Oopperatalo	28 040	25 693
Varastovuokrat	11 206	11 203
Arvioidut vuokriin saatavat avustukset	-31 396	-31 021
Vuokravastuut yhteensä	7 851	5 874

17.2. Leasingvastuut

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Leasing-vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	129	153
Myöhemmin maksettavat	135	199
Leasing-vuokravastuut yhteensä	264	352

17.3. Muut vastuut

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Hankintoihin liittyvää monikäyttölimiittia varten pantatut osakkeet	244	244
Muut vastuut yhteensä	244	244

18. Balettioppilaitoksen vaikutus säätiön tulokseen

Balettioppilaitos toimii Kansallisoopperan ja -baletin alaisuudessa, ja sen henkilökunta on työsuhteessa Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:öön. Balettioppilaitoksen toiminta jakaantuu ammatilliseen koulutukseen ja taiteen laajaan perusopetukseen sekä baletin alkuopetukseen. Taiteen perusopetuksen antaminen perustuu opetuksen järjestämislupaan 122/430/2000 ja lakiin taiteen perusopetuksesta (L 633/1998). Taiteen perusopetuksen toteuttamiseen säätiö on saanut erillistä määrärahaa. Ammatillinen koulutus on opetus- ja kulttuuriministeriön valvomaan taidealan ammatillista koulutusta, joka perustuu järjestämislupaan (OKM/143/531/2017) ja lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017). Säätiö on saanut erillisen määrärahan ammatillisen koulutuksen toteuttamista varten. Ammatillisen opetuksen rahoitus määräytyy ammatillisen koulutuksen reformin (2018) mukaan; perusrahoituksesta, suoritusrahoituksesta ja vaikuttavuusrahoituksesta. Balettioppilaitoksen ammatillinen koulutus saa myös harkinnanvaraista tukea (erityisen kallis koulutusala), joka osaltaan mahdollistaa ammatillisen koulutuksen järjestämisen.

Ammatillisen opetuksen järjestämisluvan mukainen tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä oli 27. Toimintavuonna toteutunut opiskelijavuosimäärä oli 25,6 ja opiskelijamäärä 32. Balettioppilaitoksen taiteen perusopetuksen oppilasmäärä oli 143 josta alkuopetuksen oppilaita 33. Erikoiskoulutuksen oppilasmäärä oli 28.

Balettioppilaitoksen tuloslaskelma

1 000 EUR	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan tuotot	30	23
Henkilöstökulut	-569	-494
Kiinteistökulut	-112	-167
Muut kulut	-29	-17
Toiminnan kulujäämä	-679	-655
Lahjoitukset	2	0
Valtionosuus	591	566
Toiminnan alijäämä	-86	-89
	31.12.2023	31.12.2022
Perusopetus		
Toiminnan tuotot	223	237
Henkilöstökulut	-493	-546
Kiinteistökulut	-145	-163
Muut kulut	-11	-22
Toiminnan kulujäämä	-426	-494
Valtionosuus	255	325
Toiminnan alijäämä	-171	-169
Balettioppilaitoksen vaikutus Suomen kansallisoopperan ja -baletin tulokseen yhteensä	-257	-258

19. Lähipiiritoimet

Säätiön lähipiirin muodostavat opetus- ja kulttuuriministeriö, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja muut johtajat, johtoryhmä, tilintarkastajat sekä edellä mainittujen perheenjäsenet.

Taulukko lähipiirin taloudellisista eduista. Edut tuhansina euroina vuodelta 2023. Suluissa ilmoitettu vertailuarvo vuodelta 2022.

LÄHIPIIRISUHTEEEN LUONNE 1000 € 2023 (2022)	1. Säätiön perustaja ja määräys- valtaa käyttävä	2. Hallituksen ja hallintoneu- voston jäsen ja varajäsen, toimitus- johtaja, tilin- tarkastaja	3. Säätiön muut johtamiseen osallistuvat	4. Kohdassa 1–3 tarkoit- tujen henkilöiden perheenjäsen	6. Kohdassa 1–4 tarkoit- tujen henki- löiden määräys- vallassa oleva yhteisö tai säätiö
A. Hallituksen ja hallintoneuvoston palkkiot	–	59 (49)	–	–	–
B. Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset	–	197 (191)	764 (742)	–	–
C. Johdon sopimukset ja taloudelliset toimet	–	–	40 (0)	–	–
D. Tilintarkastajien taloudelliset toimet	–	77 (35)	–	–	–
E. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille myönnetty etuudet	–	16 (8)	–	–	–
F. Johdolle myönnetty alennukset	–	3 (2)	20 (8)	–	–
G. Myönnetty tuki	–	–	–	–	(8)
H. Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset	–	–	–	–	–

Kuvaus lähipiiritoimista ja taloudellisista eduista

- A. Hallituksen ja hallintoneuvoston palkkiot (59 tuhatta vuonna 2023) ovat hallituksen jäsenten kokouspalkkioita.
- B. Johdon palkat ja palkkiot (764 tuhatta) ovat palkkoja säätiön johtamisen tehtävistä sisältäen kaikkien johtoryhmään kuuluvien palkat ja palkkiot.
- C. Johdon sopimukset ja taloudelliset toimet ovat palkkoja muista kuin säätiön johtamistehtävistä (40 tuhatta vuonna 2023).
- D. Tilintarkastajien taloudelliset toimet (77 tuhatta vuonna 2023) ovat palkkioita tilintarkastuksesta, vero- ja yleishallinnollisesta neuvonnasta sekä yhteisön antamasta koulutuksesta, jotka on maksettu tilintarkastusyhteisöille.
- E. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille myönnetty etuudet ovat heidän työhönsä liittyen myönnetty vapaaliput säätiön näytäntöihin. Vapaalippujen arvo on laskettu näytäntöjen keskihinnoin.
- F. Johdolle myönnetty alennukset ovat heidän henkilöstöetuutenaan saamat alennuskortit, joiden arvo on laskettu lipun keskihinnoin sekä henkilökunta-alennukset tilojen vuokraamisesta.
- G. Lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty avustuksia tai apurahoja.
- H. Lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty lainoja tai vakuuksia.

Säätiön kaikki lähipiiriin kuuluvat voivat ostaa lippuja säätiön näytäntöihin normaalein markkinahinnoin. Näiden esityslippujen ostoon liittyvien taloudellisten toimien suurusluokkaa ei ole mahdollista selvittää.

Vertailuvuonna 2022 Säätiön myöntämä tuki Oopperan ja baletin tukisäätiölle oli hallinnollisten tehtävien hoitaminen, joka on arvioitu tehdyn työmäärän mukaan (8 tuhatta). Vuonna 2023 konsernirakenne purettiin ja Kansallisoopperan ja -baletin hallinnollinen henkilökunta on suorittanut Oopperan ja baletin tukisäätiön hallinnolliset tehtävät veloitusta vastaan. Säätiö on Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n perustaja.

20. Konserni

Säätiön hallitus päätti 9.12.2022, että se luopuu Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n hallituksen nimittämisestä ja siten määräysvallasta tukisäätiöön. Näin ollen konsernirakenne päättyy ja tukisäätiön tilinpäätös voidaan jatkossa jättää yhdistelemättä Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n tilinpäätökseen. Tukisäätiön hallitus päätti sääntöjen muutoksesta 15.2.2023 siten, että sen hallitus täydentää itse itseään. Sääntömuutos on rekisteröitävänä Patentti- ja rekisterihallituksessa.

20. Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut merkittäviä normaalia toiminnasta poikkeavia tapahtumia.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 26.3.2024

Leena Niemistö, hallituksen pj.

Sixten Korkman, hallituksen varapj.

Riitta Björkenheim

Jukka Hako

Jaana Jalonen

Minna Lindgren

Antti Mykkänen

Tatu Rauhamäki

Kerttu Tuomas

Gita Kadambi, pääjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26.3.2024

KPMG Oy Ab

Kirsi Aromäki, KHT

Tilintarkastuskertomus

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n hallintoneuvokselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n (y-tunnus 0116936-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.

Tilinpäätös sisältää säätiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia säätiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja pääjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja pääjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka he katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja pääjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä

tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksemme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettavat palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntömääräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö on suorittanut sen toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä 26. maaliskuuta 2024

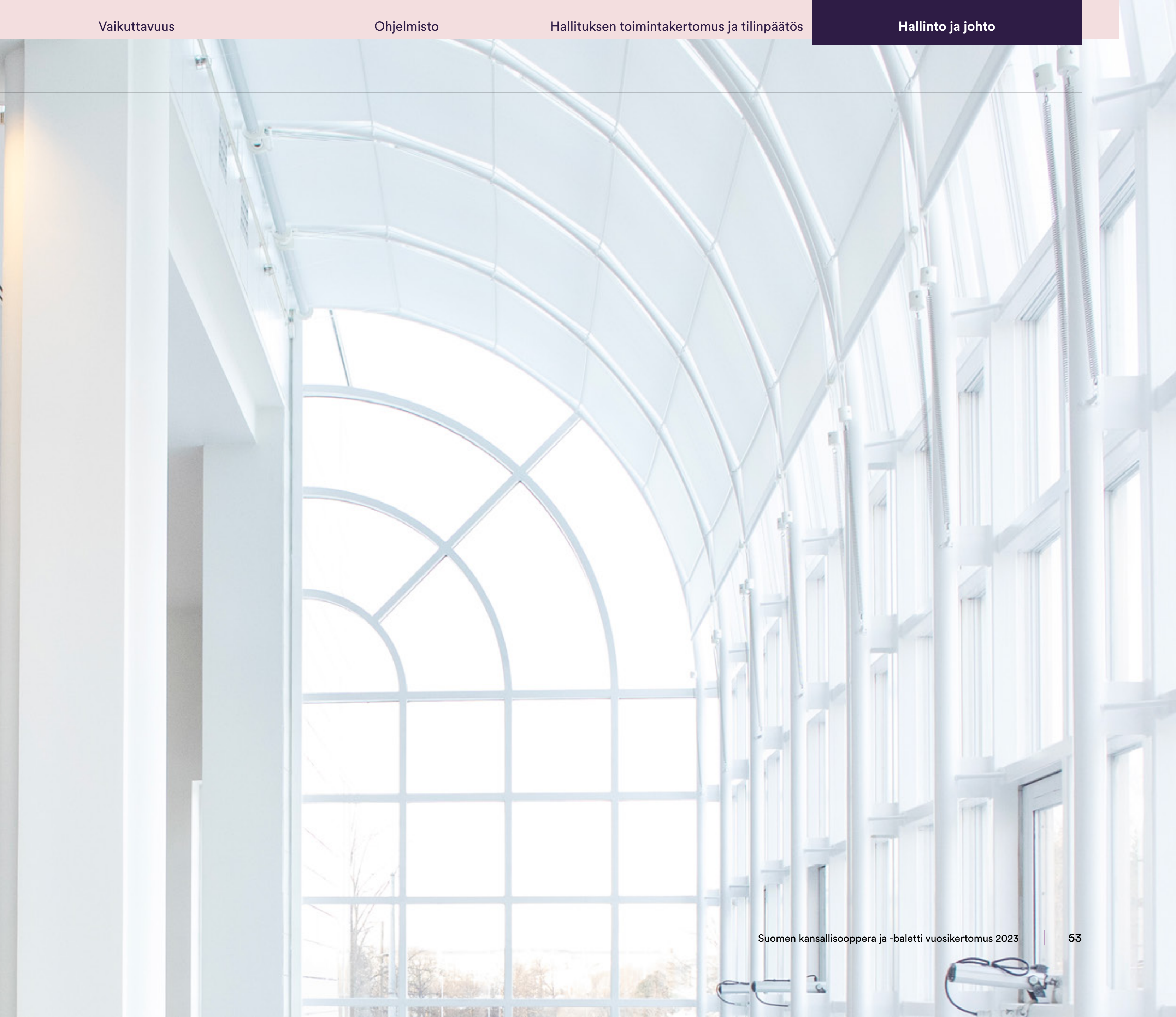
KPMG OY AB

Kirsi Aromäki
KHT

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n

Hallinto ja johto

Hallintoneuvosto	54
Hallitus	55
Johtoryhmä	56



Hallintoneuvosto

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaiseen kokoukseen huhtikuussa 2025

	VARSINAINEN JÄSEN	VARAJÄSEN
Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (8)	Rehtori Pasi Kivisaari, puheenjohtaja Kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta Kansanedustaja Ritva Elomaa Yrittäjä Jaana Pelkonen Toiminnanjohtaja Noora Koponen Kansanedustaja Veronika Honkasalo (21.11.2023 asti) Kansanedustaja Mai Kivelä (22.11.2023 alkaen) Kansanedustaja Mats Löfström Pastori Antero Laukkanen	Kansanedustaja Hanna Kosonen VTM Antton Rönholm Komisario Tom Packalén KTM, toimitusjohtaja Anne-Mari Virolainen Näyttelijä, tuottaja Pirkka-Pekka Petelius Kansanedustaja Jussi Saramo (21.11.2023 asti) Kansanedustaja Minja Koskela (22.11.2023 alkaen) Kansanedustaja Anders Adlercreutz (14.9.2023 asti) Kansanedustaja Otto Andersson (15.9.2023 alkaen) Oopperalaulaja, laulupedagogi Tiina Sinkkonen
Espoon kaupungin nimeämät (2)	Kansanedustaja Inka Hopsu Liikuntapalvelupäällikkö Markku Sistonen	MMM Anders Portin Toimitusjohtaja Kristiina Karvinen
Helsingin kaupungin nimeämät (2)	OTK Jan Vapaavuori, varapuheenjohtaja Lastentarhanopettaja, omaishoitaja Hilka Ahde	Toimitusjohtaja Pia Pakarinen Estetiikan dosentti Kimmo Sarje
Kauniaisten kaupungin nimeämä (1)	Varatuomari Tiina Rintamäki-Ovaska	FT, VTM, yliopistonlehtori Sofia Stolt
Vantaan kaupungin nimeämät (2)	Johtaja Lauri Kaira Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Säde Tahvanainen	Taruanne Lindevall Sairaanhoitaja YAMK, osastonhoitaja Salla Lindblad-Palo
Hallintoneuvoston valitsemat (2)	Toimitusjohtaja Risto Murto VTM Erkki Liikanen	Toimitusjohtaja Maunu Lehtimäki Päsihteeri Rosa Meriläinen
Henkilökunnan valitsemat (3) – läsnäolo- ja puheoikeus, ei äänivaltaa	Asiakaspalvelutyöntekijä Anu Varjonen Näytäntötyöntekijä Mikko Toukola 1. solistitanssija Tuukka Piitulainen (5.9.2023 asti) Oopperalaulaja Juha Moisio (6.9.2023 alkaen)	Orkesterikoordinaattori Päivi Kulo Näytäntötyöntekijä Kalle Rannikko Oopperalaulaja Juha Moisio (5.9.2023 asti) 2. solistitanssija Nikolas Koskivirta (6.9.2023 alkaen)



Hallintoneuvoston puheenjohtaja, rehtori Pasi Kivisaari ja varapuheenjohtaja, OTK Jan Vapaavuori

Hallitus

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 6.4.2022 varsinaiseen kokoukseen huhtikuussa 2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämät (5)

LT Leena Niemistö, puheenjohtaja
Kehitysjohtaja Riitta Björkenheim
VTT Sixten Korkman, varapuheenjohtaja
Asiamies Antti Mykkänen
Hallitusammattilainen Kerttu Tuomas

Espoon kaupungin nimeämä (1)

Yrittäjä Jaana Jalonen

Helsingin kaupungin nimeämät (2)

Kirjailija, toimittaja Minna Lindgren
Johtaja Tatu Rauhamäki

Vantaan kaupungin nimeämä (1)

FM Jukka Hako

Henkilökunnan valitsemat edustajat (3) – läsnäolo- ja puheoikeus, ei äänivaltaa

Oopperakuiskaaja Pasi Eskelinen
Oopperalaulaja Maria Mannermaa (31.7.2023 asti)
Erikoisrakenteiden tekninen suunnittelija
Tuomo Järvimäki (6.9.2023 alkaen)
Orkesterimusikko Timo Pulakka

Hallituksen esittelijä – ei äänivaltaa

Pääjohtaja Gita Kadambi

Hallituksen sihteeri – ei äänivaltaa

Pääjuristi Anita Prusila



Takarivi vasemmalta: Pasi Eskelinen, Maria Mannermaa (31.7.2023 asti), Gita Kadambi, Tatu Rauhamäki ja Kerttu Tuomas
Eturivi vasemmalta: Timo Pulakka, Anita Prusila, Sixten Korkman, Leena Niemistö, Jaana Jalonen ja Jukka Hako
Kuvasta puuttuvat: Riitta Björkenheim, Antti Mykkänen, Minna Lindgren ja Tuomo Järvimäki (6.9.2023 alkaen)

Johtoryhmä

Päjohtaja Gita Kadambi

Oopperan taiteellinen johtaja Thomas de Mallet Burgess
(Lilli Paasikivi 31.7.2023 asti)

Baletin taiteellinen johtaja Javier Torres

Tuotantojohtaja Timo Tuovila

Viestintäjohtaja Liisa Riekk
(sijaisena Johanna Järventaus 17.2.2023 asti)

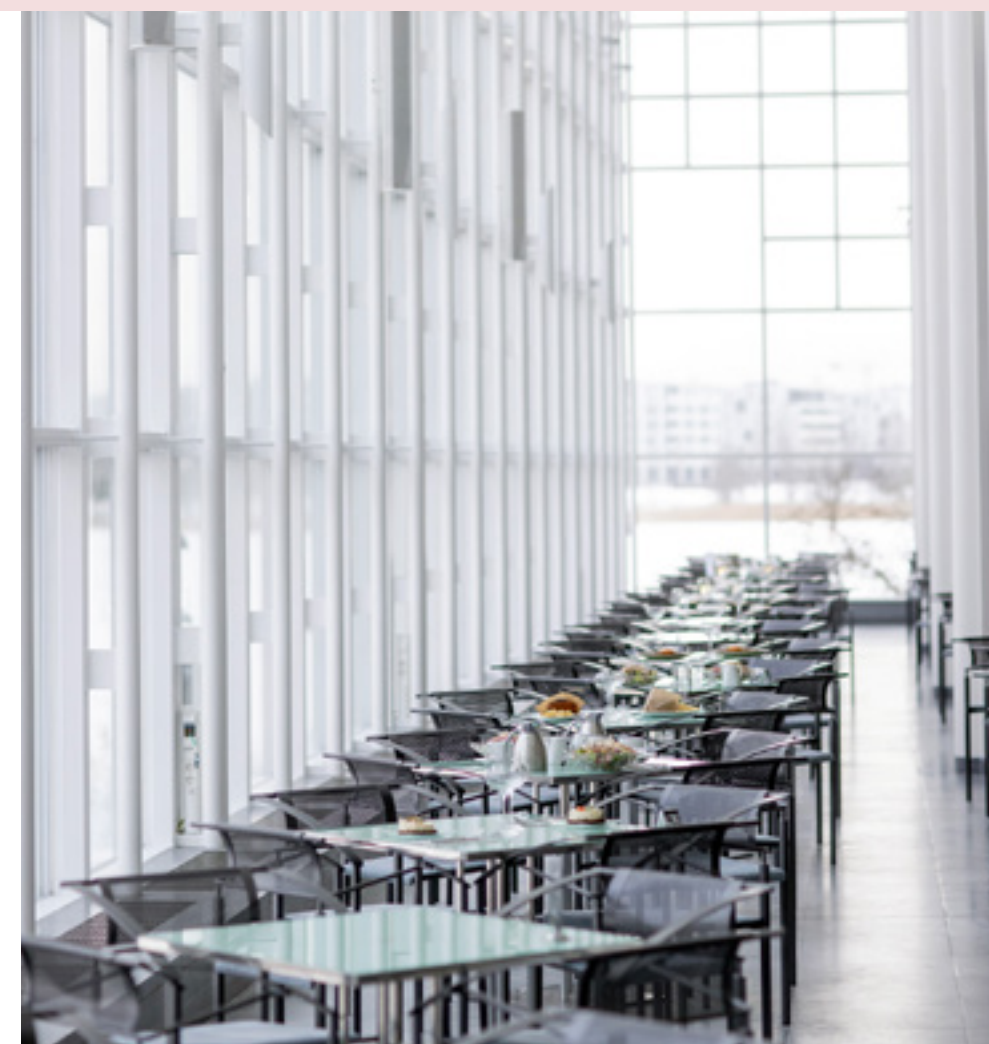
Taluspäällikkö Ulla Paavola

Henkilöstöpäällikkö Hanna Fontana

Pääjuristi Anita Prusila, sihteeri



Vasemmalta: Timo Tuovila, Hanna Fontana, Gita Kadambi, Javier Torres, Liisa Riekk, Anita Prusila, Thomas de Mallet Burgess ja Ulla Paavola



SUOMEN KANSALLISOOPPERA JA -BALETTI

Helsinginkatu 58, PL 176
00251 Helsinki
p. 09 4030 21

Viestintä

p. 09 4030 2329,
press@opera.fi
oopperabaletti.fi

etunimi.sukunimi@opera.fi

Suomen kansallisooppera ja -baletti
on Opera Europa -järjestön jäsen.

Suomen kansallisoopperan ja -baletin toimintaa
tukevat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Helsingin,
Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit.



Päyhteistyökumppanit

STOCKMANN

VARMA

EVLI

Toimitus

Katja Jokinen, Riina Kivijärvi, Anne Lepistö, Ulla Paavola,
Anita Prusila, Liisa Riekkö (Suomen kansallisooppera ja -baletti)

Toimitus, ulkoasu ja tuotanto

Carita Elshout, Timo Kuoppala (deSignal Oy)
Pia Hietanen, Kirsi Seivo (Hill and Knowlton Finland Oy)

Kuvat

Stefan Bremer, Minna Hatinen, Jussi Hellsten, Ilkka Jaakola,
Mirka Kleemola, Janne Lehtinen, Ann-Maria Kivistö, Veikko
Kähkönen, Miina Malkki, Tuomo Manninen, Roosa Oksaharju,
Ilkka Saastamoinen, Emma Suominen, Heikki Tuuli, Sakari Viika



OOPPERA
BALETTI

oopperabaletti.fi